

**HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU**

OPINNÄYTETYÖ

PÖYDÄN ÄÄREEN

Kertomus yhdistyksestä muutoksen keskellä

Riku Mäkelä

Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

05 / 2017

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Riku Mäkelä	Sivumäärä 70 ja 5 liitesivua
Työn nimi Pöydän ääreen – Kertomus yhdistyksestä muutoksen keskellä	
Ohjaava opettaja Johanna Kuivakangas	
Työelämäohjaaja Joni Huikko	
Tiivistelmä <p>Tämä opinnäytetyö on kertomuksellinen toimintatutkimus. Se on tehty eräälle yhdistykselle, joka järjestää tanssitoimintaa kristilliseltä arvopohjalta. Käsissäsi oleva työ on kertomus siitä, mitä tapahtui noin neljän kuukauden aikana, kun työskentelin yhdessä yhdistyksen hallituksen kanssa kehittäen sen toimintaa. Olin mukana yhdistyksen hallituksen kokouksissa ja järjestimme muun muassa neljä työpäivää.</p> <p>Työn toimintatutkimuksellinen luonne ja kertomuksellinen raportointitapa asettavat työn tärkeimmät viitekehykset. Esittelen ja erittelen tehtyä kehittämistyötä osin kronologisesti ja osin teemoittain. Tekstiä nojaa vahvasti aineistoon, joka on kerätty työskentelyn aikana – se on tämän työn runko. Tärkeimmiksi teemoiksi nousivat muun muassa osallisuus ja yhteisöllisyys, kristityn elämä ja maailmankuva sekä muutos- ja ryhmäprosessit. Työssä nousee esille myös yhdistyksen hallinnon kehittämiseen liittyvät asiat.</p> <p>Prosessin tärkeimmät tulokset yhdistykselle olivat 1) yhdistyksen näyn ja perustehtävän kirkastuminen sekä 2) yhdistyksen hallinnon kartoitus ja jäsentely sekä kehittämistarpeiden nimittäminen. Tavoitteena oli kehittää toimintaa yhdistyksen näyn ja perustehtävän sekä tulevaisuus-visioiden pohjalta. Alan näkökulmasta työ on kuva kutsumuksellisuuden ja vapaaehtoisuuden pohjalta toimivasta järjestöstä. Työ on hyödynnettävissä erityisesti esimerkkinä kehittämis- ja muutosprosessista. Se antaa myös tuokiokuvan erilaisten kristittyjen henkilökohtaisesta kutsumuksesta ja prosessista suhteessa vapaaehtoistoimintaan.</p>	
Asiasanat osallisuus, yhteisöllisyys, vapaaehtoistyö, toimintatutkimus, kertomuksellisuus, kristillinen	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Riku Mäkelä	Number of Pages 75
Title Around the Table – A Story of an Association in the Middle of the Change	
Supervisor Johanna Kuivakangas	
Mentor Joni Huikko	
Abstract <p>This thesis is an action research with narrative reportage. It is done for an association which arranges dance activities based on christian values. The work you have in your hands is a story about what happened when I worked with the management of the association for four months aiming to improve its actions. I took part in management's meetings and we arranged four workshop days among other things.</p> <p>The main frame of reference of this work is its nature of action research and narrative style to report. I present and analyze our work partly chronologically and partly in theme. The material I have compiled during our work acts as the main structure of this work. The main themes of this work are participation and communality, the Christian life and world view as well as modification and group processes. The actions concerning the improvement of the management of the association are also presented.</p> <p>The main outcomes and the most essential effects the process had on the association were: 1) the vision and mission of the association clarified and 2) the management of the association was surveyed and analyzed. The areas where improvement is needed were named. Our aim was to develop the management and activities based on the vision, mission and future plans of the association. From the field point of the view the work is a picture of an association which bases on vocativity and voluntarity. The work can be used as an example of development and modification processes. It also illustrates a few Christian's personal vocations and processes with respect to voluntary work.</p>	
Keywords participation, communality, volunteer work, action research, narrativity, christian	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
1 JOHDANTO	5
1.1 Alkusanat	5
1.2 Toimintatutkimus	6
1.3 Kertomuksellisuus	11
2 PROLOGI	14
3 TYÖPAJAPÄIVÄ I: PROSESSI ALKAA	15
3.1 Tyhjä taulu	15
3.2 Olemmeko tanssikoulu?	16
3.3 Toiminnan kuvausta	18
4 OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS	21
4.1 Osallisuuden ja yhteisöllisyyden käsite	21
4.2 Osallisuus ja yhteisöllisyys yhdistyksessä	23
5 TYÖPAJAPÄIVÄ II: OSALLISTUJALÄHTÖISYYS JA HARRASTAJATYYPIT	27
5.1 Osallistujalähtöisyys ja kristillinen kasvatus	27
5.2 ”Hallitus plus” – uusia ihmisiä pöydän ääreen	28
5.3 Eri harrastajatyypit	29
6 HALLINNON KEHITTÄMINEN	33
6.1 Yhdistyksen piirteitä järjestönä	33
6.2 Tehtyjä toimenpiteitä	36
7 TYÖPAJAPÄIVÄ III: UUSIA KASVOJA MUKANA	42
7.1 Kahden toimintatavan välinen jännite	42
7.2 Muutosprosessi	45
8 RYHMÄPROSESSI JA KESKUSTELUKULTTUURI	48
8.1 Ryhmäprosessi	48
8.2 Keskustelukulttuuri	50
9 TYÖPAJAPÄIVÄ IV: KRISTITYN ELÄMÄÄ JA NORSUNLUUTORNI	53
9.1 Kristityn elämää	53
9.2 Norsunluutorni: osallisuus, viestintä ja johtaminen muutoksessa	55
10 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	58
10.1 Päätökset	58
10.2 Osallistujien kokemuksia prosessista	59
10.3 Tuloksia	64
11 LOPUKSI	67
11.1 Prosessista	67
11.2 Päätössanat	68
LÄHTEET	69
LIITTEET	71

1 JOHDANTO

1.1 Alkusanat

Tämä opinnäytetyö on kertomus eräästä yhdistyksestä. Sukellamme yhdistyksen historiassa murroskohtaan, jossa tähtyään uuteen, etsitään alkuperäistä ja tutkitaan nykyistä.

Opinnäytetyöstäni tuli *kertomuksellinen toimintatutkimus*. Ei niin, että kumpikaan käsitteistä olisi ollut minulle kovin tuttu entuudestaan. Hyppäsin prosessiin, aloin toimia ja ihmetellä: kaikki mitä tässä työssä ilmenee, on sen kuvausta, mitä on olemassa ja mitä tapahtui. Kerron prosessin kulusta kertomuksellisesti ja kronologisesti. Välillä siirryn erittelemään ja pohtimaan työn aikana esille tulleita käsitteitä ja teorioita. Toimintatutkimus tarkoittaa toimintatapaa, kertomuksellisuus taas kerrontani tapaa. Tämä työ on siis paitsi tapahtuneen prosessin tarinallistamista, myös käsitteellistämistä.

Käytän työssäni muutettuja nimiä. Se antaa vapauden kirjoittaa asioista elävämmin – niin kuin ne ovat oikeasti tapahtuneet. Lisäksi tietyn Suomen kaupungin tai yhdistyksen mainitseminen veisi lukijan ajatukset kyseiseen paikkaan: mielestäni muutetut nimet tekevät tarinasta samaistuttavamman. Kaikki erisnimet, olivatpa ne kaupungin, henkilön tai järjestön nimiä, ovat siis muutettuja.

En mieltänyt itseäni tutkijaksi, enemmän toiminnan kehittäjäksi. Tai ihmiseksi, joka tuli pöydän ääreen tarpeeksi ulkopuolelta nähdäkseen metsän puilta, mutta tarpeeksi läheltä tietääkseen, mistä on kysymys. Lisäksi prosessiin mahtui paljon elettyä elämää ja vapaa-ajan oleilun ja kehittämistyön raja oli häilyvä.

Kehittämistyömme ja koko yhdistyksen toiminnan pohjana on Raamatun opetukselle uskollinen kristillinen usko. Uskomme elämään, joka tekee itseään näkyväksi, emme siihen, että näennäisesti toimivat rakenteet voisivat tuottaa jotakin kaivattua hedelmää.

Kehitimme tosin rakenteitakin. Käsi kädessä kulkivat päivät, jolloin teimme puheenjohtajan kanssa yhdistykselle dokumentointitavan pilvipalveluun ja päivät, jolloin kävimme yhteisen pöydän ääreen ja aterioimme ja rukoilimme. Jeesus sanoo seurakunnalle: ”Katso, minä seison ovella ja kolkutan: jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle ja aterioitsen hänen kanssaan, ja hän minun kanssani”. (Ilm. 3:20)

Kamppailin opinnäytetyöprosessin aikana paljon sen kanssa, miten tuon kristillisen uskon työssäni esille, jos laisinkaan. Nykyisessä arvoilmastossa sen esiin tuominen vaatii rohkeutta. Kuitenkin koen tehtäväkseni kuvata prosessia ja toimintakulttuuria niin kuin se on; ei niin kuin sen jonkun mielestä pitäisi olla, tai niin kuin joku olettaa sen olevan. Lisäksi uskon alikorostaminen tai poisjättäminen ei tekisi oikeutta aineistolle: jättäisin pois sen merkittävimmän ja toistuvimman, läpileikkavan teeman, joka vaikutti paitsi osallistujien ajatuksiin ja tekoihin, myös sanavalintoihin ja puhetyyliin. Siksi on välttämätöntä kirjoittaa myös siitä. Sen tähdenhän me ylipäättään kävimme siihen, ja kutsun siihen myös sinut, lukija – nimittäin yhteisen pöydän ääreen.

1.2 Toimintatutkimus

Kun istuin alas syyskuussa 2016 Kasperin kanssa, en tiennytkään termiä *toimintatutkimus*. Vasta tammikuussa 2017 ohjaavan opettajani avustuksella käsitteellistin työtapani toimintatutkimukseksi ja sain idean raportoida työstä kertomuksellisesti. Toimintatutkimuksen nähdään olevan paitsi laadullisen tutkimuksen menetelmä, myös tutkimuksen toiminnan kehittämiseen kytkevä lähestymistapa tai asenne (Heikkinen 2008, 37). Koska en kokenut ensi sijassa tekeväni tutkimusta, sopi toimintatutkimuksellinen asenne hyvin työni viitekehyykseksi. Olin enemmän *mukanaolija ja –elijä*, kuin tutkija.

Tehdyn työn raportointiin käyttämäni tapa taas on *kertomuksellinen*. Voisin yhtä hyvin käyttää termejä *narratiivinen* tai *tarinallinen*. Kertomukselliseen raportointitapaan päädyin (myöskin ohjaavan opettajan avustuksella) siksi, että kerronnallinen ote on minulle luontevampaa kuin niin sanottu tieteellinen kapulakieli. Lisäksi käynnissä ole-

van prosessin ollessa niinkin elävä ja epävirallinen, ei liian tieteellinen kerronta olisi sopinut kuvaamaan toimintakulttuuria. Olen enemmän *kertoja*, kuin raportoija.

1.2.1 Toimintatutkimuksen määrittelyä

Toimintatutkimuksen määrittely ei ole yksiselitteinen. Koitan tässä kuitenkin kuvata joitakin sen pääpiirteitä ja sitä, miten se kuvaa tätä työtä. Heikkinen (mt., 22) kirjoittaa:

Todellisuutta tutkitaan, jotta sitä voitaisiin muuttaa. Todellisuutta muutetaan, jotta sitä voitaisiin paremmin tutkia.

Olennaista on, että toimintatutkimuksessa toimintaa kehitetään samalla, kun sitä tutkitaan. Tutkija ei pyri olemaan vain ulkopuolinen objektiivinen havainnoija, vaan hän toimii osana kehitettävää yhteisöä. Hän tekee ikään kuin intervention eli väliintulon toimintatutkimuksen kohteeseen. Hän keskustelee osallistujien kanssa toiminnan aikana ja tuo omia havaintojaan esille kysellen osallistujien mielipiteitä. (mt.; Huovinen & Rovio 2008, 106; Kananen 2014, 28.)

Toimintatutkimukselle on tyypillistä, että kehittäminen kumpuaa toimijasta itsestään. Muutos, lupaus paremmasta ja toimiva yhteistyö ovat sen tärkeitä elementtejä. Tutkimuksen kohteiden osallisuus korostuu, koska he eivät ole tutkittavia, vaan osallistujia. (Kananen 2014, 10.)

Toimintatutkimuksen pioneerina pidetään sosiaalipsykologi Kurt Lewiniä. Vaikka edes hänen toimintatutkimuksen määrittelyistä ei olla yksimielisiä, ovat toimintatutkimuksen perustana hänen ajatuksensa teorian ja käytännön sekä tutkimuksen ja toiminnan yhteydestä. (Heikkinen 2008, 23-26.)

Perinteisesti opinnäytetöissä on määritelty laadullinen ja määrällinen tutkimus. Ehkä aihetta on tarpeen sivuta tässäkin. Pintaraapaisu näihin käsitteisiin on antanut minulle sen yleiskuvan, että laadullinen tutkimus käsittelee merkityksiä ja määrällinen numeroita (Vesin 2015, 17). Laadullisella eli kvalitatiivisella tutkimuksella pyritään saamaan selvyyttä ilmiöistä ja merkityksistä ja syvällistä ymmärrystä tietyistä asioista. Määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus taas pyrkii yleistämään tilastollisia tosiasioita. (Kananen 2014, 21.)

Toimintatutkimuksen voidaan jossain määrin ajatella olevan laadullisen tutkimustavan alakäsite (Kananen 2014, 20). Kuitenkin esimerkiksi Heikkinen kritisoi tätä luokitelua ja esittää toimintatutkimuksen olevan laadullisen ja määrällisen tutkimustavan välimaastossa. Lisäksi hänen mukaansa puhutaan kehittämisen ja tutkimisen kytkeemisestä toisiinsa. Hän huomioi myös, että muun muassa Lewis on muotoillut toimintatutkimuksen käsitettä jo 1940-luvulla, kun laadullinen tutkimus taas on eriytynyt omaksi suuntaukseksi vasta 1970-luvulla. (Heikkinen 2008, 36-37.)

Nähdäkseni toimintatutkimuksella ei siis pyritä yleistyksiin, vaan syvempään ymmärrykseen käsiteltävästä asiasta tai ilmiöstä, jotta sitä voidaan kehittää. Jos yleistyksiä tulee, puhutaan toiminnan teoriasta. Laadulliselle tutkimukselle tyypillisesti teoria ei luo käytäntöä, mutta käytäntö voi luoda teorian. Toki tämä on pelkistys: teoria ja käytäntö toimivat vastavuoroisesti. Toiminnan teoriasta yksi esimerkki tässä työssä on harrastajatyypit luvussa 5. (Kananen 2008, 10-13.)

Tieteellisen tiedon yksi pääseikkoja on sen luotettavuus. Määrällisessä tutkimuksessa puhutaan realibiletista (luotettavuus) ja validiteetista (pätevyys), jotka liittyvät muun muassa tilastollisen tutkimuksen mittareihin ja tutkimusasetelmaan. Laadullisen tutkimuksen piirissä puhutaan vakuuttavuudesta: on pystyttävä aineiston perusteella argumentoitava mahdollisimman hyvin, että havainnot ja tulkinnot ovat totuudenmukaisia. On ymmärrettävä ”tutkimuskohteen kulttuurinen ja kontekstuaalinen luonne” (Toikko & Rantanen 2009, 124). Oman työni päätavoite oli edistää yhdistyksen muutosprosessia sekä tuottaa hyödyllistä käytännön tietoa heille. Konkreettisen käyttökelpoisuuden esitetäänkin olevan tutkimuksellisessa kehittämistoiminnassa oleellista. Nämä tekijät huomioon ottaen olen tutkimustiedollisesta näkökulmasta pyrkinyt tässä työssä

- tiedon käyttökelpoisuuteen
- ja vakuuttavuuteen. (mt., 121-126.)

1.2.2 Toimintatutkimuksellinen prosessi

Toimintatutkimuksellinen prosessi toimii syklisesti ja on jatkuva (Heikkinen 2008, 35). Syklin voi yksinkertaisimmillaan jakaa kolmeen osaan: suunnittelu, toiminta ja seu-

ranta. Ensin toimintaa suunnitellaan ja kehitetään, sitten se toteutetaan. Tämän jälkeen toimintaa seurataan ja havainnoidaan, jonka myötä sykli alkaa alusta: huomattujen kehittämiskohteiden myötä alkaa taas suunnittelu ja toiminnan kehittäminen. Tärkeää on, että analyysi ei keskity vain alku- ja loppuvaiheeseen, vaan jatkuu läpi prosessin. Käytäntö ja teoria käyvät jatkuvaa vuoropuhelua. Toimintatutkimuksen ymmärretään olevan prosessi, jossa tulkinta ja ymmärrys lisääntyvät vähitellen (mt., 36). (Kananen 2014, 12-14.)

Toimintatutkimuksellisen tutkimusprosessin ennaltsuunnittelua ei voida useinkaan tarkoin tehdä, vaan kehittämisprosessin aikana tulevat havainnot ohjaavat tutkimusprosessin etenemistä (Toikko ym. 2009, 30). Samasta aiheesta kirjoittaa opinnäytetyössään myös Vesin (2015, 22):

Hirsjärven (2009, 126) mukaan erityisesti kvalitatiivisessa tutkimuksessa usein varaudutaan siihen, että tutkimusongelma saattaa muuttua tutkimuksen edetessä ja sanaa ongelma saatetaan jopa vältellä.

Näin on myös tässä työssä: ylipäätään se, että työni täyttää toimintatutkimuksen määreitä, oli yksi alkuvaiheen kehittämisprosessin aikana tullut havainto. Muutenkin niin sanottu tutkimusongelma kehittyi prosessin aikana. Tämä prosessin vellova luonne asetti työhöni myös haasteita. Kohtaamiani tilanteita kuvaavatkin osuvasti Huovinen ja Rovio (2008, 112):

Toisinaan toimintatutkijaan iskee paniikki. Aineistoa ja tekemistä on paljon, eikä mistään saa otetta. Toiminnan ja tutkimuksen raja häviää.

Kehittämisen metodologiset lähtökohdat voidaan jakaa suunnitteluorientoituneeseen ja prosessorientoituneeseen toimintaan. Suunnitteluorientoitunut toiminta on ennalta rajattu ja määritelty mahdollisimman tarkasti. Toimintaa pyritään ennakoimaan ja käytäntöä verrataan ennalta suunniteltuun malliin – tarvittaessa tehdään korjausliikkeitä. Prosessorientoituneesta kehittämisestä kirjoitetaan:

Prossessorientoituneessa kehittämisessä korostuu kehittämisen reflektiivisyys. Prosessorientoituneen näkemyksen mukaan uutta kehittämistä koskevaa tietoa syntyy koko ajan toiminnan kuluessa. Tällöin hyväksytään toimintaympäristön ja toiminnan muuntuvuus. (Toikko ym. 2009, 49-50.)

Kirjoittajien määrittely prosessorientoituneelle lähtökohdalle kuvaa erittäin hyvin toimintatapaamme. Prosessin tavoite oli ilmaistu alkuvaiheessa vain parilla lauseella ja aikataulu ylimalkaisesti ”talven ja kevään aikana”. Vielä huhtikuun loppupuolella prosessin konkreettisia toimenpiteitä viilattiin. Prosessin aikana reflektiivisyys oli avainasemassa: missä me olemme nyt menossa? Mihin olemme menossa seuraavaksi? Toikka ja Rantasta mukaillen toimimme tilanne-ehtoisesti ja prosessi oli ”usein hidas, muuntuva ja muodoltaan rönsyilevä” (mt.). Episodimainen ja rationaalinen eteneminen ei kuulu useinkaan muutosprosessiin, vaan ne ovat luonteeltaan ”kaoottisia ja ulkopuolisen silmin vaikeasti hahmottuvia kokonaisuuksia” (mt.).

Kehittämisen päätavoitteet (kuten perustehtävän kirkastaminen ja hallinnon kehittäminen) olivat koko ajan selvillä, mutta pienemmät, konkreettisemmat tavoitteet ja suunnitelmat muokkaantuivat jatkuvan tilannearvion myötä. Yhteistoiminnallinen dialogi - kyky kuunnella ja pohtia yhdessä -, oli avainasemassa. (mt., 51.)

1.2.3 Aineisto toimintatutkimuksessa

Pääasiallinen lähdemateriaali tässä työssä on joulukuun 2016 ja huhtikuun 2017 välillä kerätty aineisto erilaisista työpajapäivistä ja kokouksista. Lisäksi aineistoa on kerääntynyt myös epävirallisissa yhteyksissä: illanvietoissa, puhelinkeskusteluissa sekä arjen keskusteluissa ihmisten kanssa, jotka ovat tanssikoulun toiminnassa mukana. Toimintatutkimus muodostui tekemisen tavakseni johtuen prosessin yhteistoiminnallisesta luonteesta, jossa itse olin aktiivisesti mukana.

Käytän pääasiassa kahta eri tapaa, jolla viittaa aineistoon. Mainitsen repliikin sanojan ja ajankohdan, jos se on repliikin kannalta olennaista. Seuraavassa kaksi esimerkkiä, miten useimmiten viittaa aineistoon. Juha sanoi tammikuussa:

Perustetaan sellanen toimettoman miehen tupa. Saa tulla ja mennä miten haluaa.

Toinen käyttämäni tapa on lisätä repliikin sanoja repliikin jälkeen:

Tanssiteatteri on wikipedia-määritelmän mukaan teatteria, jossa on tanssiolementtejä. Sen puolesta ollaan jo teatteriskenessä, Kasper sanoi.

Toimintatutkimukselle tyypillisesti tiedonlähteiden kirjo voi olla hyvin laaja. On jopa todettu, että radikaaleimmat toimintatutkijat eivät pidä akateemista kirjallisuutta sen parempana tiedonlähteenä kuin muitakaan lähteitä. Joidenkin mielestä on tärkeää ja riittävää, että tutkija vain kertoo omien ideoiden kehittymisestä. Tässä työssä aineisto on nostettu jalustalle. Toinen erityispiirre tämän työn lähteissä on Raamattu: osallistujien kertomaa selittäessä on mielestäni välttämätöntä osoittaa niiden perustus ja lähtökohta. Yllättäen Raamattu lähteenä mainitaankin juuri toimintatutkimuksesta puhuttaessa. (Heikkinen 2008, 31.)

Todettakoon vielä, että toimintatutkimuksen valitseminen viitekehykseksi ei ole yksiselitteistä. Itse asiassa tehty työ on vain palanen toimintatutkimuksellista syklistä: enhän tätä kirjoittaessani ole vielä nähnyt miten tehdyt muutokset toimivat käytännössä. Sen jälkeen seuraisi muuttuneen käytännön havainnointi ja reflektointi sen pohjalta - tämän myötä sykli alkaisi alusta. Työskentelytavassani onkin toimintatutkimusta lähellä olevista tutkimustavoista muun muassa osallistuvan havainnoinnin ja etnografisen tutkimuksen piirteitä (Kananen 2014, 29-30). Työtäni kuvaa osuvasti seuraava lainaus:

Aineistoja ovat osallistuva havainnointi ja sen pohjalta kirjoitettu tutkimuspäiväkirja, haastattelu. Muu kirjallinen materiaali, esim. muistiot ja pöytäkirjat. Vain prosessin lopputulos ei ole tärkeää, vaan itse prosessi. (Huovinen ym. 2008, 104-105.)

1.3 Kertomuksellisuus

Päädyin käyttämään prosessin kuvauksessa kertomuksellisia elementtejä. Vesin (2015, 17) lainaa Hirsjärveä (2009) todetessaan, että laadullisen tutkimuksen lähtökohta on todellisen elämän eli elämismaailman kuvaaminen ja kerronta sopii siihen. Kerronnallisuus on tärkeä osa mediayhteiskuntaa ja myös ihmisen ajattelulle tyypillistä: jäsenämme itseämme, ympäröivää maailmaa ja sen ilmiöitä kertomuksien kautta. Niillä luodaan ja muokataan mielikuvia ja merkityksiä. Ne voivat olla tärkeä väline niin opettamiselle, kuin tärkeiden arvojen uusintamisellekin. (Ropo & Huttunen 2013, 5, 9-10.)

On esitetty, että elämää ei suoraan eletä kertomuksena, vaan tapahtumien ketjuna. Vasta juonellistamisen prosessin kautta syntyvät narratiivit eli kertomukset. Tämä tapahtuu nähdäkseen nimenomaan kertomuksen muodostumisen prosessin kautta: tapahtumaketjujen synnyttämät muistot tulkitaan kokemuksiksi (mitä tämä on?). Kokemuksista muodostuu erilaisia merkityksiä ja syy-seuraus-suhteita (mitä tämä tarkoittaa?) ja näistä merkityksistä kootaan kertomuksia. Täten kertomukset ovat todellisuuden ymmärtämistä. (Yrjänäinen & Ropo 2013, 26.)

Lähes synonyymisistä käsitteistä narratiivi, tarina ja kertomus päädyin käyttämään tässä työssä viimeisintä. Tärkeitä arvoja tekstissäni on samaistuttavuus, värikkyys ja lähelle kutsuvuus: käänteisesti sanottuna, pyrin välttämään etäännyttävää, kylmän tieteellistä kirjoitustapaa. Siksi koin narratiivi-käsitteen vierasperäisyytensä takia hie- man etäännyttävänä.

Yrjänäisen ja Ropon (mt.) mukaan kertomus mielletään sitoutuneemmaksi faktoihin kuin tarina, vaikkakaan niiden rajanveto ei ole helppoa. Kirjoittajat lainaavat Nykysuomen sanakirjaa:

Tarina on kansan keskuudessa totena pidetty uskomuksellinen kertomus.

Kertomus on kertova esitys jostakin, kuvaus, tarina tai juttu.

Päädyin siihen, että haluan *kertoa*, en *tarinoida*: tämä teksti on kertova esitys siitä, mitä tapahtui. Tai kuten Abbott sen sanoo (mt.): tapahtumien tiivistetty tai pelkistetty, edustuksellinen kuvaus. Kertomus liittyy ajalliseen tapahtumaan, mutta ei kuvaa koko tapahtumaa, vaan pelkästään kertojan kannalta olennaisimman. Näinhän on tässäkin työssä: paljon tapahtui ja paljon puhuttiin, mutta tähän on poimittu tämän työn kannalta olennaisin.

Samoin narratiivisessa tutkimuksessa pyritään tuomaan kertojien eli osallistujien ääni mahdollisimman aitona ja elävänä, mutta tulkinnat ovat kuitenkin aina sidoksissa kirjoittajan ääneen (Heikkinen & Niemi 2008). Kuitenkaan kyseessä ei ole narratiivinen tutkimus, joka voi tarkoittaa: 1) tutkimusta, joka tutkii narratiiveja tai 2) tutkimusta, jonka tavoitteena on tuottaa kertomus tai kertomuksia. Tämän työ ei tutki narratiiveja,

eikä sen ensisijainen tavoite ei ole tuottaa kertomusta, vaan kertomuksellisuus on väline prosessin kuvaukselle. Kertomuksellisuus onkin työssäni ennen kaikkea kirjoittamisen tapa, ei tutkimusmenetelmä. Se kylläkin antaa viitekehyksen aineiston analyysille: mitkä nostot aineistosta tuovat osallistujien äänen parhaiten esiin? Mitkä kuvaavat todellisuutta autenttisimmin, mutta toisaalta korostavat niitä näkökulmia, joita kertojana haluan tässä työssä näyttää?

Narratiivisesta toimintatutkimuksesta (action research as narrative) on olemassa teoriaa enemmänkin. Tuon käsitteen tutkiminen ja liittäminen osaksi tätä työtä jäi kieltämättä vajaaksi. Kuitenkin on mielestäni selvää, että kertomuksellinen lähestymistapa sopii toimintatutkimukseen. Heikkisen mukaan toimintatutkimuksen päätelmät on tarkoitus saada siten, että ymmärrys käsiteltävästä aiheesta syvenee vähitellen osana kehitymisprosessia ja tulkintaprosessia. Itse asiassa hän esittää toimintatutkimuksen tietämisen tavan olevan itsessään jo narratiivinen eli kertomuksellinen. Tämä tietämisen tapa perustuu hänen mukaansa kronologiseen, etenevään juoneen, joka tuo esiin ihmisten tarkoituksia ja päämääriä sekä syy-seuraus-suhteita. Lisäksi toimintatutkimukselle on tyypillistä persoonallinen kirjoitustyyli ja minä- ja me-persoonien käyttö neutraalin passiivin suosimisen sijaan. (Heikkinen 2008, 22.)

Näin olemme käyneet läpi opinnäytetyön kannalta olennaiset tutkimus- ja raportointitavat. Toivottavasti olet vielä mukana, lukijani, sillä siirrymme nyt elävän elämän pariin.

2 PROLOGI

On kevät 2016. Istun Rippalan näyttämösalin äänikopissa ja katsomo on täynnä. Ryhmä toisensa jälkeen esittää lukuvuoden hedelmänsä ja kaikessa on samaan aikaan jotain aivan uutta ja hyvin tuttua. Olen tehnyt tätä samaa ennenkin, sitten unoh-
tanut sen. Ja nyt olen tässä ja aivan kuin jotain olisi aiemmin puuttunut. Jotain, joka on enemmän kuin... Illalla on karonkka. Tunnelma on lämmin ja yhteisöllinen. Perus-
tajan ja äitihahmo kertoo nuorille tanssinopettajille, miten kaikki alkoi.

Syksyllä 2016 istumme puheenjohtaja Kasperin kanssa kahvikupin ääressä. Kevät-
näytös teki minuun vaikutuksen. Opinnäytetyö olisi tehtävä johonkin. Kesän aikana on virinnyt vain yksi ajatus: Siirtolan kaupungissa toimiva Tanssikoulu Elämä. Jutte-
lemme, innostumme. Kirjoitan muistiinpanoja ja ajatukset risteilevät sinne tänne.

Joulukuussa 2016 on yhdistyksen vuosikokous ja hallituksen järjestäytymiskokous. Olen mukana havainnoimassa ja kertomassa opinnäytetyön ideasta. Tunnen osan ihmisistä entuudestaan, osa on minulle uusia. Tunnelma on edelleen lämmin ja rento ja minut sekä ideani otetaan hyvin vastaan. Järjestäytymiskokouksessa hallitus päät-
tää, että kehittämistyöhön lähdetään.

Syksyn aikana on virinnyt monta eri näkökulmaa, josta opinnäytetyötä voisi alkaa tehdä. En tiedä, olisiko näkökulmani pääasiassa hallinnollinen vai nuorisotyöllinen ja kasvatuksellinen vai jotain ihan muuta. Kaikkea voisi kehittää. Tuleva työ näyttäytyy vielä tuntemattomana, sillä en tiedä tanssikoulutoiminnasta enkä liioin tanssista etu-
käteen paljoakaan. Tunnen paljon yhdistyksen toiminnassa mukana olevia ja se vai-
kuttaa innostavalta. Yhdistyksen hallituksen toiminnasta minulla on vain ennakkokä-
sitys, joka pohjautuu aiempiin kokemuksiini vapaaehtoistoiminnalle perustuvasta yh-
distystoiminnasta.

Tammikuun alussa 2017 käymme yhteisen pöydän ääreen, entisen puheenjohtajan, nykyisen varapuheenjohtajan Raijan kotiin. On ensimmäinen hallituksen työpajapäi-
vä. Olen varannut fläppipaperia, post-it—lappuja ja suunnitellut joitakin menetelmiä käytettäväksi. Laitamme kahvinkeitin päälle. Prosessi voi alkaa.

3 TYÖPAJAPÄIVÄ I: PROSESSI ALKAA

3.1 Tyhjä taulu

Yhdistys on muutoksen keskellä, Kasper aloittaa.

Raija, yhdistyksen perustajajäsen ja pitkäaikainen puheenjohtaja on siirtynyt ensimmäistä kertaa pois puheenjohtajan pestistä syksyn 2015 vuosikokouksessa. Hän oli alullepanemassa yhdistystä vuonna 2003, jolloin yhdistys perustettiin nimellä Siirtolan kristillinen tanssi- ja liikuntayhdistys. Nyt ohjaksiin on tullut nuori perheenisä Kasper vaimonsa linan kanssa.

On tammikuu 2017 ja ensimmäinen hallituksen työpajapäivä. Olen varautunut vetämään päivän ja katselen hieman hermostuksissani tekemääni päivän runkoa. Nopeasti huomaa keskustelun alkavan ja etenevän kuin itsestään. Fläpfit ja post-it-laput unohtuvat eteiseen. Laitan ääninauhurin päälle.

(Riku) on pöydän ääressä ja ollaan uudella hallituksella, niin kuin todettua uus tilanne muutenkin. Että näkisin tässä nyt äärimmäisen hyvän mahdollisuuden, ei vaan muokata sitä mitä meillä jo on, vaan nyt ottaa semmosen tavallaan uudelleenrakennusvaiheen tietyllä tapaa, Kasper sanoo.

Jotenkin täytyy sanoo et oon ite jotenkin vähän tylsistynyt, mitä me nyt tehdään. Tanssikouluun... ...Jotain, mitä oon haaveillu että tanssikoulu vois olla niin on toistaseks toteutumatta, Raija sanoo.

Pian käy selväksi, että otamme etemme vain tyhjän taulun. Kysyimme, mikä on yhdistyksen perusta ja näky? Miksi se on alun perin perustettu? Puhetavassamme eivät pyörineet perinteiset käsitteet visio, missio ja strategia. Kuitenkin kyse oli alusta asti näyn (vision) kirkastamisesta, perustehtävän (missio) sanoittamisesta ja siitä, miten ne toteutuvat parhaiten (strategia). Prosessin lähtökohtaa kuvaa hyvin erään 26-vuotiaan harrastajan kommentti:

Tää on se sama murroskohta, että kuinka kauan kestää että organisaatio tappaa sen organismin, että se on vaan aikatauluja ja rakennus. Jos unohetaan se näky, millä se on perustettu. Jos ei se sukupolvenvaihdos

tapahdu tavallaan oikein, ja sit siitä tulee vaan organisaatio, jossa ei oo mitään järkee jos siinä ei oo elämää.

Maijan mukaan tanssikoulun ytimessä on evankeliumi eli ilosanoma Jeesuksesta. Päädymme kysymään, miten tanssikoulu sopii evankeliumiin, eikä miten evankeliumi sopii luotuihin rakenteisiin. Totean, että rakenteet on joka tapauksessa ja ne asettavat luonnollisesti rajat siihen, mitä voi tehdä ja mitä ei. Niitä on turha miettiä etukäteen. Kasper sanoo:

Jos ei mietitä rakenteiden kautta sitä, mitä meillä on, vaan mitä tässä elämässä haluaa tehdä.

3.2 Olemmeko tanssikoulu?

Keskustelun aikana minulle selviää, että yhdistyksen toiminta sai alkunsa 2000-luvun vaihteessa erään seurakunnan lastentoimintamuodosta, jossa Raija kertoo yhdessä tekemisen ja yhteisöllisyyden olleen avainasemassa. Lapset leikkivät yhdessä ja myös esityksiä tehtiin. Esityksien avulla haluttiin kertoa evankeliumia eli ilosanomaa Jeesuksesta. Nousi tarve kasvattaa tanssijoita laadukkaan tanssinopetuksen avulla, jotta esityksiä voitaisiin tehdä. Sen myötä yhdistys, joka alkoi järjestää tanssikoulu-toimintaa, perustettiin. Raija kertoo:

Naukkaristen pariskunta, lasten toiminnan johdossa, sanoi alussa et jos alottaa tanssikoulun, niin äkkiä ajautuu pois evankeliumin viemisestä, koska alkaa keskittyä vaan siihen tekniikkaan ja tanssiin. Sillon pohdin ja mietin että saas nähä, ei siinä varmaan sillä tavalla käy. Mut siinä on kuitenkin käyny sillä tavalla, tietyllä tavalla mä tajusin, et se menee niin, no niin tuntikeskeinen, tekniikkakeskeinen, tanssikoulukeskeinen. Et sit se tarinoitten kertominen mikä siellä on.

Tanssikoulun nykytilannetta Raija kuvaa:

Että nyt kun me ollaan hajauduttu tälle, et me ollaan kaikki omilla tunneilla, ja joissakin ryhmissä on vaan 4 oppilasta... ..tiiätkö ei siellä hirveesti (ole) sellasta (yhteisöllisyyttä)... ..Se haave oli tehdä yhdessä näitä produktioita ja sit me ollaan nyt jotenki tälle pienissä ryhmissä. Mut sit se on jotenkin tosi haastava, koska sit taas jos me halutaa opettaa ihmisille taidollista tanssia ni ei se synny muualla kuin tasoryhmissä... ..Tän kanssa oon kamppaillu koko ajan, että miten tää tehdään.

Kyseinen jännite tulee nousemaan esiin jatkuvasti läpi prosessin, ja koko työmme oikeastaan kietoutuu tämän aiheen ympärille: miten yhdistyksen vetäjien näky voidaan paremmin toteuttaa? Mitä hallinnollisia ja rakenteellisia muutoksia tarvitsee tehdä? Ei ole edes sanottua, että hallituksen ilmeisen yksimielinen näky on sama kuin tanssinopettajilla. Entä harrastajat? Miksi he ovat tanssikoulun toiminnassa mukana?

Keskusteluissa nousee esiin myös yhdistyksen eräänlainen identiteettikriisi. Kasper nostaa esiin ilmiön, joka on jatkunut läpi tanssikoulun historian: harrastajat tulevat lapsena mukaan toimintaan, mutta noin yläkouluikään tullessa monet lähtevät kaupungin kahteen muuhun tanssikouluun suuremman tanssitarjonnan perässä. Lisäksi kun tanssikoulu on pieni, ei tiettyä tanssilajia ole mahdollista harjoitella useaa kertaa viikossa. Myös tanssituntien laadukkuus saattaa vaikuttaa asiaan. Yhdistys on ikään kuin ajautunut tilanteeseen, jossa se jopa vasten tahtoaankin on kilpailuasetelmassa kahden toimijan kanssa, jotka selkeästi ovat profiloituneet tanssikouluksi.

Raija ja Kasper toteavat, ettei kilpailu ole tietoista tai haluttua, vaan 13-14-vuotiaiden tanssijoiden siirtyminen muihin tanssikouluihin ”vain tapahtuu”. Ongelma syntyy siitä, että hallitus ei koe yhdistyksen perustehtävän olevan tanssikoulutoiminnan pyörittäminen. Sihteeri Juha kertoo:

Niin kyllä me aika tanssikouluks varmaan ollaan lukujärjestyksineen profiloitunut, että ei varmaan voi ilman mitään julkista lausuntoa tavallaan muuttaa näitä toimintoja et varmaan vanhemmilla ja oppilailla iteläänkin on jotkut odotukset että ne tulee tavallaan niinku oppimaan tanssia.

Hallitus kyselee itseltään: mitä on tanssikoulu? Mitä tarkoitamme, kun sanomme olemme tanssikoulu? Keskustellaan jopa yhdistyksen nimen muuttamisesta. Alusta asti pistän merkille, että hallitus on valmis suuriinkin muutoksiin, jos se edesauttaa alkuperäisen näyn toteutumista. Alkuvaiheessa ideat ovat vapaan ideoinnin vaiheelle tyypillisesti rohkeita, hulluja ja radikaalejakin. Todetaan esimerkiksi:

Kyllä sekin on joskus käynyt mielessä että rikkosko koko raskaan rakenteen ja rupeis tekee (esityksiä) vaa niitten kanssa jotka haluaa tehdä.

3.3 Toiminnan kuvausta

Ensimmäinen työpajapäivä nousi mielestäni avainasemaan koko prosessin kannalta. Paljon tärkeitä asioita sanoitettiin sinä päivänä ensimmäistä kertaa. En myöskään tiennyt Tanssikoulu Elämästä paljoakaan ennen ensimmäistä työpajapäivää. Tässä kerron joitakin pääasioita, mitä sinun, lukijani, tulisi tietää.

3.3.1 Tanssikoulun toiminnasta

Tanssikoulu Elämä toimii Siirtolan kaupungissa yhteisissä tiloissa erään kristillisen päiväkodin ja erään musiikkikoulun kanssa. Sen toimintaa järjestää Siirtolan kristillinen tanssiyhdistys ry, jonka jäsenenä on noin 120 tanssin harrastajaa, 3-4-vuotiaista aina 70-vuotiaaseen saakka. Harrastajakunta painottuu alakouluikäisiin: heitä on noin kolmannes harrastajista (kuva 1).

IKÄRYHMÄ	%	YHT
Keski-ikäiset ja seniorit	9 %	11
Aikuiset (30-49v)	18 %	22
Nuoret aikuiset (19-29v)	13 %	16
Yläkoulu ja toinen aste	14 %	17
Alakouluikäiset	33 %	40
Alle kouluikäiset	14 %	17

Kuva 1.

Yhdistys tarjoaa monipuolista tanssitoimintaa streetista, break dancesta ja nykytanssista aina balettiin ja paritanssiin asti. Tanssikoulun kevätnäytökset ovat vuosia menneet kertomuksellisempaan suuntaan perinteisen tanssillisen ja kollaasimuotoisen kevätnäytöksen sijaan. Uutena toimintamuotona on kaudella 2015-2016 aloittanut tanssiteatteri-linja, joka tekee kertomuksellisen tanssiteatteriesityksen jonkun teeman ympärille. Tanssiteatteri on esittävää taidetta, jossa yhdistetään eri tanssilajien ja teatteri-ilmaisun keinoja. Kaudella 2016-2017 kaikki tanssiryhmät osallistuvat tanssiteatteriesitykseen omalla, ennalta määritetyllä kohtauksellaan. Yhdistys järjestää toisinaan myös kurssiluontoista opetusta eri tanssilajeista.

3.3.2 Näky ja arvot

Se on viimeinen homma mitä tehdään että ollaan vaan joku yleishyödyllinen yleishyvä toimija, ja sitten järjestetään vahingossa joku kristillinen esitys.

Yhdistys on linjannut, että kristillisen arvopohjan halutaan näkyvän selkeästi toiminnassa. Yhdistys ei toimi minkään kirkkokunnan tai järjestön piirissä. Sen toiminnassa on mukana kristittyjä monista eri suunnista. Yhdistyksen slogan on ”rakkaudesta Jumalaan, rakkaudesta ihmisiin, rakkaudesta tanssiin.” Suomessa yhdistyksien toimintaa ohjaavat lainsäädännön lisäksi yhdistyksen itselleen luomat säännöt (Yhdistyslaki). Tanssikoulu Elämän säännöissä määritellään sen tarkoitusta seuraavasti (liite 1):

Yhdistyksen tarkoituksena on synnyttää, ylläpitää ja kehittää kristilliseltä arvopohjalta nousevaa tanssin ja liikunnan harrastamista. Yhdistyksen tarkoituksena on lisäksi tukea lasten ja nuorten kristillistä kasvatusta.

Kristillinen usko näkyy myös hallitusten jäsenten tavassa toimia ja ajatella. Kutsumus ja näky, jonka koetaan tulevan Jumalalta, tuli esiin keskusteluissa usein. Pohdintaa siitä, miten kristillinen usko näkyy ja miten sen tulisi näkyä toiminnassa, kirjoitan luvussa 9.1.

Keskusteluissa tuli esiin, että evankeliumi on yhdistyksen toiminnan keskiössä. Itse huomioin keskustelun pohjalta tämän tarkoittavan ainakin kahta asiaa: evankeliumin opettamista ja evankeliumin kertomista. Molemmat löytyvät Raamatusta Jeesuksen lähetyskäskystä: ”Menkää siis ja tehkää kaikista kansoista minun opetuslapsiani. Kastakaa heidät Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskenyt teidän pitää.” (Matt. 28:19-20a). ”Menkää kaikkeen maailmaan ja julistakaa evankeliumia kaikille luoduille.” (Mark. 16:15).

Ensimmäinen evankeliumin osa-alue eli opettaminen suuntautuu sisäänpäin, harrastajiin ja osin opettajiinkin. Evankeliumia eli ilosanomaa Jeesuksesta opetetaan niille, jotka ovat jo uskossa. Uskossa olevalla tarkoitan vakaumuksellista kristittyä, joka tunnustaa Jeesuksen pelastajanaan ja pitäytyy Raamatun opetukseen. Käsitteeseen liittyy läheisesti myös opetuslapseuttaminen, joka tarkoittaa löyhästi yleistäen kristityn elämään kasvattamista Raamatun pohjalta. Ehkä olisi tarpeen myös avata asiaa

Raamatusta nousevan vanhemmuuden ja Jumalan perheväen näkökulmasta, mutta tyydyn tässä työssä esittelemään asian pintapuolisesti.

Toinen osa-alue, evankeliumin kertominen eli julistaminen, suuntautuu ulospäin. Se tarkoittaa ilosanoman kertomista ja julistamista ulkopuolelle. Tämän yhdistyksen kontekstissa evankeliumin kertominen tapahtuu erilaisten esitysten ja kertomusten kautta.

4 OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

Osallisuus ja yhteisöllisyys olivat teemoja, jotka nousivat työn aikana selvästi esiin. Kasper totesi jo ensimmäisessä suunnittelupalaverissa:

Osallisuus-ajattelu on mulle ihan omimmista ominta.

Viitekehykset tässä työssä soljuvat mukavasti yhteen. Osallisuus on tärkeä käsite myös toimintatutkimuksessa, jossa tärkeää on tutkijan ja osallistujien välinen yhteistyö. Kehittämistyössä osallisuuden merkitystä korostetaan. Osallisuus liittyy myös muutosprosessiin. Tätä pohdin luvussa 9.3. (Toikko ym. 2009, 89.)

4.1 Osallisuuden ja yhteisöllisyyden käsite

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat ajankohtaisia teemoja myös yhteiskunnallisessa keskustelussa. Osallisuuden edistäminen on ensisijaisen tärkeässä roolissa nuorisotyössä. Nuorisolaissa osallisuuden edistäminen esitetään nuorisotyön ensimmäiseksi tavoitteeksi. Lisäksi osallisuus-käsite sisältyy nuorisolain määritelmään nuorisotyöstä: se on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa. Nuorisotyön tavoitteena on lisäksi tukea nuorten yhteisöllisyyttä osana nuorten kasvua ja itsenäistymistä. (Nuorisolaki.)

Osallisuus oli myös tasavallan presidentti Sauli Niinistön vuoden 2017 uudenvuodenpuheen pääteemoja. Niinistö puhui:

Satavuotiaan Suomen yksi tärkeä sanoma voisi olla: Sinä voit hyvin kun kukaan ei voi pahoin. Siis auta, minkä voit. Toinen sanoma voisi olla: Tunne kohtuudella vastuusi, edes omasta itsestäsi. Siis tee, minkä kykenet. Näin toimien olet osallinen, osallisena tässä kansakunnassa...
...Puhumme paljon osallisuudesta ja vielä enemmän osattomuudesta...
...Osallisen kansallistunto pohjautuu vuorovaikutukseen; Suomi toimii tavalla, joka huomioi ihmisen, ja tämä puolestaan osallistuu yhteiseen tavoitteeseen. Syntyy yksilön ja yhteisön välinen sanaton sopimus, ja tuloksena on arvostavaa kansallistunnetta ja myönteistä yhteenkuuluvuutta...
...Varjojen maailma vaatii vastineen. Jos on ymmärrystä ja osallisuutta kansassa, ihmiskunnassa tai luomakunnassa, varjo väistyy. (Tasavallan presidentin kanslia 2017.)

Osallisuus on lähellä osallistumisen käsitettä. Vaikka molempien sanojen englanninkielinen vastine on participation, ovat käsitteet eriytyneet suomalaisessa keskustelussa toisistaan (Nivala & Ryyänen 2013, 10-14). Sosiaalipedagogisesti määriteltynä osallistuminen on yksilön aktiivista ja toiminnallista läsnäoloa inhimillisissä suhteissa. Osallistuminen onkin toimintaa, joka voi edistää osallisuutta, muttei välttämättä johda siihen. Ihmisen aktiivisen toiminnan lisäksi lisäksi osallisuudessa onkin kyse myös siitä, että hän on ja kokee olevansa aito osa yhteisöä. Osallinen ihminen kokee yhteenkuuluvuutta, toimijuutta ja merkityksellisyyttä yhteisössään. Osallisuus kuvaa erityisesti yksilön ja yhteisön välistä suhdetta. Se edellyttää siis paitsi yksilön kokemusta asiasta, myös yhteisön hyväksynnän. (mt., 27, 32; Rahikka-Räsänen & Ryyänen 2014.)

Osallisuuteen liittyy olennaisesti myös yksilölle tuleva vastuu ja valta yhteisön asioista. Pienyhteisöissä osallisuus toteutuu ainakin teoriassa helpommin: muutaman hengen yhteisössä jokaisella on suurta yhteisöä luonnollisemmin paljon vastuuta ja vaikutusvaltaa yhteisön asioihin. Osallisuuden edistämiseksi on tärkeää, että osallistuminen (aktiivinen toimijuus yhteisössä) kumpuaa yksilön omista lähtökohdista, koska tällöin osallistuminen johtaa helpommin myös osallisuuden tunteeseen. (Rahikka-Räsänen ym. 2014, 11, 37.)

Yhteisöllisyys-käsitettä on vaikea määritellä. Jopa esimerkiksi Humanistisen ammatikorkeakoulun Avauksia yhteisöllisyyteen –julkaisusta on vaikea löytää tarkkaa määritelmää yhteisöllisyydelle (Kylmäkoski, 2010). Se on käsitteenä jokin abstrakti, tavoiteltava asia, jonka kuitenkin harva tuntuu määrittelevän tarkasti. Laurikainen (2010, 68-69) hahmottelee teoksessa yhteisöllisyyttä ”tunteeksi yhteenkuuluvuudesta, kokemukseksi hyväksytyksi ja kuulluksi tulemisesta, haluksi vastuun ottamisesta sekä työskentelyksi yhteisten päämäärien hyväksi”. Yhteisöllisyys on hänen mukaansa ”aina yhteisön jäsenen henkilökohtainen tulkinta tai kokemus vallitsevasta tilanteesta” (mt., 70).

Itse määrittelin yhteisöllisyyden sen pohjaseuran, yhteisön kautta. Suomisanakirja.fi:n (2017) määrittelyä mukaillen yhteisö on jokin rajattu ihmisten joukko, jolla on yhteinen nimittäjä tai päämäärä. Yhteisöllisyys taas on tällaisen yhteisön olemassa

oloa ja etenkin kokemus siitä (spesifistä joukosta, johon minä kuulun, ja jolla on yhteinen päämäärä).

Ajatellaankin, että yhteisöllisyyden käsitteeseen kuuluu kokemuksellinen elementti, se ”tuntuu joltakin” (Raina 2012, 11). Yhteisöön voi kuulua tiedostamatta sitä - yhteisöllisyys on kokemus. Yhteisöllisyys voidaan määritellä sen mukaan, että ihmiset tuntevat toisensa, pitävät huolta toisistaan ja toimivat yhteisen päämäärän hyväksi. Rainan esittämä ”vanha” yhteisöllisyys on myös ulossulkeva: me kuulumme yhteisöön, ja te ette. Onkin pohdinnan paikka, edellyttääkö yhteisöllisyyden kokemus tällaista eksplisiittisyyttä: me-henkeä, jossa me juuri tiedämme, että vain me olemme me. (mt., 14.)

4.2 Osallisuus ja yhteisöllisyys yhdistyksessä

4.2.1 Osallisuus ja yhteisöllisyys päivittäisessä toiminnassa

Osallisuus-ajattelu näkyy tanssikoulun toiminnassa muun muassa siten, että lähes kaikki tanssinopettajat ovat tanssikoulun harrastajina olleita nuoria. Hallituksen toive on myös, että toiminta ei olisi vain tanssitunteja, niistä maksavia harrastajia ja palkkaa saavia opettajia. On järjestetty joulutanssiaisia ja opettajien huoltopäiviä. Keväisin yhdistyksen hallitus ja opettajat miettivät yhdessä, minkälaisia produktioita tulevana syksynä lähdetään toteuttamaan. Pyrkimyksenä on että kaikki mukana olevat kokisivat osallisuutta yhteisestä elämästä. Yhdistyksen kontekstissa puhutaan yhtä paljon yhteydestä kuin yhteisöllisyydestä. Linda, parikymppinen tanssinopettaja kertoi:

Itellä tuli toisella tanssiopistolla sellanen olo, sen takia ite lopetin siellä, että se yhteys ei ollu sitä mitä mä olin kaivannu ja mitä olin saanu täällä... ..se on niin turvallinen se ympäristö mikä meillä täällä on.

Osallisuus-ajattelua päivittäisessä toiminnassa kuvaa myös se, että hallituksen jäsenenä on reilu kolmekymppinen Tanja, joka CP-vammansa takia tarvitsee mukaansa avustajan. Vaikka vamman takia esimerkiksi puheen tuottaminen ja sitä kautta kes-

kusteluun osallistuminen on haastavaa, osallistuu hän hallituksen kokouksiin ja työpajapäiviin yhdenvertaisena jäsenenä.

Myös yhteisöllisyyden kokemukset nousivat esiin keskusteluissa. Kasper ja Juha kertovat molemmat niistä yhteisöllisyyden kokemuksista, jotka syntyvät, kun kevätnäytöksessä tehdään yhteistä isoa esitystä. Lavan takana on paljon eri-ikäisiä ihmisiä, jotka eivät välttämättä tunne toisiaan, mutta joilla on yhteinen tavoite, yhteinen jännitys ja yhteinen esitys. Itse koin saman yhteisöllisyyden kokemuksen esimerkiksi kevätnäytöksen karonkassa, vaikka olinkin ulkopuolinen. Esityksien yhteisöllistävästä vaikutuksesta tanssikoulutoiminnasta kertoo entinen lapsiharrastaja ja nykyinen tanssinopettaja Frida:

kun ollaan vähän irrallaan, ni ne esitykset on ne joissa huomaa et meitä kristittyjä tanssijoita on näin paljon.

Myös Linda kertoo perheyden ja yhteyden kokemuksista:

kaikki ryhmät oli samassa pukutilassa ja kaikki autto toisiaan, nuoremmat ja vanhemmat. Se perheys ja yhteys mikä tapahtuu yhtenä päivänä, yhtenä viikonloppuna, se kantaa koko sen vuoden.

Kasper kertoo myös lasten vanhempien näkökulmasta:

Siinä hellyttää jokin ihan muu ku tekninen osaaminen, vaan yhteismeininki. Et tosi paljon voimaa on yhteistekemisessä, yhteisessä jaetussa ilossa.

Huomasin yhdistyksen osallisuus-tavoitteessa olevan myös haasteita. Hallituksen yhteinen näky on, että yhdistyksen toiminnassa voitaisiin opettaa ja kertoa evankeliumia. Toiminnan kohderyhmäksi koetaan lapset ja nuoret, miksei nuoret aikuisetkin. Esitin hallitukselle työpajapäivän keskusteluissa, että näyn toteutumista vaikeuttaa *kaksi osallistumisen estettä: 1) taitotaso ja 2) maksut*. Ensinnäkin, tanssikoulu-malli sulkee pois ne, jotka eivät osaa, halua tai uskalla tanssia. Toisekseen, suhteellisen korkeat tanssituntimaksut sulkevat pois ne, keillä ei ole varaa. Eli jos esimerkiksi nuori opiskelija haluaisi tehdä kristillistä esittävää taidetta, mutta hänellä ei olisi varaa tai hän ei osaisi tanssia, ei hän voisi tulla toimintaan mukaan. Tällainen nuori aikuinen kuitenkin on yhdistyksen näyn mukaan juuri kohderyhmää. Täten yhdistyksen perus-

tehtävän toteutuminen vaati mielestämme toiminnallisia muutoksia, joista kirjoitan lisää tuonnempana.

4.2.2 Osallisuus ja yhteisöllisyys Raamatussa

Samaan aikaan, kun puhuttiin päivittäisestä toiminnasta ja kokemuksista, on kyse myös paljon syvemmästä asiasta. Kuten kaikessa keskustelussa, myös suhteessa osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen puhuttiin Raamatusta kumpuavilla käsitteillä. Voitaisiin sanoa, että yhdistyksen jäsenten ajatusmaailmassa osallisuus perustuu yhteydelle – siihen, että osallistujilla on yhteys toisiinsa. Yhteys taas perustuu näkemyksemme mukaan yhteiseen uskoon, siihen, että kaikilla yhdessä olijoilla on yhteys Isään Jumalaan Jeesuksen, Jumalan Pojan kautta. Käsitteissä tullaan hyvin nopeasti Raamatun opetukseen seurakunnasta, jota kuvataan Kristuksen ruumiina: Kristus on pää, ja me hänen jäseniään. Kaikilla ruumiinjäsenillä on yhteys päähän ja sitä kautta toisiinsa. Raamatussa kerrotaankin seurakunnan ideaalista (1. Kor. 12:18-22, 25-27):

Mutta nyt Jumala on asettanut jäsenet, itsekunkin niistä, ruumiiseen, niinkuin hän on tahtonut. Vaan jos ne kaikki olisivat yhtenä jäsenenä, missä sitten ruumis olisi? Mutta nyt onkin monta jäsentä, ja ainoastaan yksi ruumis. Silmä ei saata sanoa kädelle: "En tarvitse sinua", eikä myöskään pää jaloille: "En tarvitse teitä". Päinvastoin ne ruumiin jäsenet, jotka näyttävät olevan heikompia, ovat välttämättömiä... ..ettei ruumiissa olisi eripuraisuutta, vaan että jäsenet pitäisivät yhtäläistä huolta toinen toisestaan. Ja jos yksi jäsen kärsii, niin kaikki jäsenet kärsivät sen kanssa; tai jos jollekulle jäsenelle annetaan kunnia, niin kaikki jäsenet iloitsevat sen kanssa. Mutta te olette Kristuksen ruumis ja kukin osaltanne hänen jäseniänsä.

Kyseinen Raamatun paikka korostaa keskinäistä riippuvuutta, joka mielestäni on tärkeä osa osallisuutta ja yhteisöllisyyttä: minä olen osa yhteisöä, omalla paikallani. Emme ole yksinäisiä kulkijoita elämän tiellä, vaan tarvitsemme toinen toistamme eri elämän vaiheissa. Kyse on myös eri ihmisten erilaisista ominaisuuksista, jotka täydentävät toisiaan.

On myös mielenkiintoista tutkia osallisuuden käsitettä Raamatussa. Ilmeistä on, että sillä tarkoitetaan hieman eri asiaa kuin vaikka nuorisotyön kontekstissa. Pääasiana voitaisiin sanoa, että kuten yhteys, myös osallisuus perustuu yhteiseen uskoon. Efesolaiskirjeessä sanotaan: "että näet pakanatkin ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruu-

mista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jeesuksessa evankeliumin kautta,” (Ef. 3:6). Kun olemme tulleet uskoon, olemme tulleet osallisiksi evankeliumin kautta kaikkiin Raamatun lupauksiin.

Osallisuus-sanaa käytetään Raamatussa myös seuraavassa yhteydessä: ”Siunauksen malja, jonka me siunaamme, eikö se ole osallisuus Kristuksen vereen? Se leipä, jonka murramme, eikö se ole osallisuus Kristuksen ruumiiseen?” (1. Kor. 10:16). Osallisuus Kristuksen vereen ja ruumiseen tarkoittaa sen uskossa omistamista, että Jeesus on ristinkuolemallaan kantanut syntivelkani, ja olen täten kelvollinen olemaan Jumalan yhteydessä. Onkin itse asiassa niin, että jotta voi olla osallinen lupaukseen Kristuksessa sekä uskovien yhteydestä (yhteisöllisyydestä), täytyy ensin olla osallinen Kristuksen vereen ja ruumiseen.

Mielenkiintoisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden näkökulmasta kyseinen Raamatun kohta tekee siitä, että se on osana ehtoollisen viettämisen ohjeistusta. Ehtoollista kutsutaan Raamatussa myös nimellä ”Herran ateria”, ja sen esikuvana on Jeesuksen viimeinen ateria opetuslasten kanssa. Tämän takia myös käsite ”pöydän ääreen” eli ateriyhteys koetaan yhdistyksessä niin tärkeänä: siinä seurataan Jeesuksen esimerkkiä yhteisestä ajanvietosta ja ”leivänmurtamisesta”, vaikka ehtoollista ei sanan varsinaisessa merkityksessä yhdessä vietettykään.

5 TYÖPAJAPÄIVÄ II: OSALLISTUJALÄHTÖISYYS JA HARRASTAJATYYPIT

Toinen työpajapäivä pidetään jo kaksi viikkoa ensimmäisen jälkeen. Olen ensimmäisen työpajapäivän jälkeen innoissani tekemisen tavastamme: käytämme yhteiseen olemiseen paljon aikaa ja esiin nousevat teemat kumpuavat kuin itsestään. Kaikessa on perheyhteyden piirteitä: Kasperin ja linan lapsista on mukana aina nuorin tai kaikki kolme. Heitä saattaa hoitaa ja ruokapöydän ääressä saattaa olla joku Raijan aikuisista tyttäristä. Raija taas toimii Hennan henkilökohtaisena avustajana.

Kasvatus ja osallistujalähtöisyys nousevat tämän päivän teemaksi. Tätä pohditaan erityisesti yhdistyksen näyn ja perustehtävän näkökulmasta. Toiseksi ideoita, jotka tulivat ensimmäisen päivän aikana, kerrataan ja konkretisoidaan. Kolmanneksi päivän aikana syntyy ajatus kutsua uusia ihmisiä seuraavaan työpajapäivään.

5.1 Osallistujalähtöisyys ja kristillinen kasvatus

Olemme siirtyneet olohuoneen puolelle. Keskittymiskykyäni haittaa puhelimeen tulleet huonot uutiset. Keskusteluissa sivutaan sukupuolen huomioon ottavaa kasvatusta. Raija pohtii:

Tarkotan sitä jakamista ja siirtämistä, että miten sen tekeekään. En tarkoita että aabeecee ja kalvosulkeiset... ...Pojilla se on varmaan kaikkee muuta ku kalvosulkeisia. Se on varmaan aika hikistä ja meluisaa.

Kun puhumme kasvatuksesta, puhumme väistämättä myös kristillisestä kasvatuksesta. Kasper huomioi, että kristillisyyden ei tule näkyä ulkoapäin saneltuina toimintatavoina, vaan kaikessa toiminnassa ottaen huomioon osallistujien iän ja sukupuolen. Hän kertoo 7-9-vuotaiden breikkipoikien ryhmästä:

Mietin miten käytän tunnin niitten kanssa. Alkurukous, ei niitä yhtään kiinnosta, ne ihan pistää vastaan. Turha yrittää sitä kautta, että tässä näkyy tää meidän kristillisyyys ku meillä on tää alkurukous... ...sen innottamana luin sen tarinan kokonaan siinä...

Todetaan, että tanssikoulun toiminnan pääpaino ei myöskään ole korkeassa tanssiteknisessä laadussa, vaan yhteisöllisessä tekemisessä. Iina, joka on hallituksessa profiloitunut erityisesti kasvatukseen, sanoo:

Sellanen vallankumouksellinen linjaus että meillä lapsi on lapsi ja ei tarvii koko ajan yrittää oppia ja kehittyä, kun se kuitenkin sen leikin kautta, riemun ja tekemisen kautta.

Kasper kokoaa ajatukset seuraavasti:

Me voidaan jatkossa vielä muokata sitä tanssikoululinjaa siihen suuntaan enemmän, että me ei ajatella tanssinopetuslähtöisesti vaan ajatellaan ihmis-, ikä- ja ryhmälähtöisesti, että minkälaista tuntia niille vedetään.

Tämä Kasperin mainitsema ”ihmis-, ikä- ja ryhmälähtöisyys” nousee kevään aikana tärkeäksi arvoksi. Miten harrastajien tarpeet kohtaavat hallituksen näyn kanssa? Raija toteaa, että osallistujalähtöisesti on haluttu toimia tähänkin mennessä, mutta todettiin, että tällaisen toimintatavan sanoittaminen ulospäin entistäkin kirkaammin on tärkeää.

Vaikutun siitä, että kuinka hienoja kasvatuksellisia ajatuksia hallituksen jäsenillä on. Toisaalta se ei ole ihme: onhan pöydän ääressä muun muassa nuoris- ja vapaaajan ohjaaja, lähihoitaja ja liikuntatieteiden maisteri. Huomaan, että ryhmässä on moniammatillisen tiimin piirteitä. Lisäksi kaikki ovat Raamattunsa lukeneet, joten paljon ajatuksia kumpuaa sieltä. Yhtä paljon puhutaan opetuslapseuttamisesta kuin kasvattamisesta.

5.2 ”Hallitus plus” – uusia ihmisiä pöydän ääreen

Jo ensimmäisen työpajapäivän aikana tein huomion, että yhdistyksellä on hieman epätavallinen jäsenrakenne: suurin osa yhdistyksen jäsenistä on 1) maksavia asiakkaita eli tanssinharrastajia. Toiseksi suurin ryhmä on 2) palkansaajat eli tanssinopettajat. Pieni vähemmistö on 3) vapaaehtoisia tai paremmin sanottuna luottamustehtävissä – yhdistyksen hallitus. Yhdistystoiminta on perustunut Suomessa perinteisesti vapaaehtoistoimintaan, joten kyseinen rakenne on mielestäni huomionarvoinen.

Keskustelussa nousee esille, että näkyä edistäisi vapaaehtoisten määrän kasvaminen. Lähtökohtana olisi osallistujien kutsumus ja keskinäinen yhteys. Raija puhuu hallituksen ympärillä olevasta vapaaehtoisporukasta ”Hallitus plus”. Keskusteluissa pyörii myös toistuvasti käsite ”Jumalan perheväki”, jolla viitataan raamatulliseen ajatukseen seurakunnasta, jossa kaikenikäiset ihmiset toimivat yhdessä ja tukevat toinen toisiaan. Täten haaveeksi muodostuu, että vapaaehtoisten porukassa olisi kaikenikäisiä ihmisiä. Kasper sanoo:

Tanssikoulun pyörittäminen on sellasta että tässä ei riitä panokset enää hallituksen kesken järjestää koko ajan kaikkee. Sitä ollaan kans todettu, et meidän aika ja voimavarat menee tässä pyörittämisessä. Mut me ei hallittas et se menee tähän näin. Tehostaa toimintaa ja muokata.

Päivän aikana tulemme siihen tulokseen, että päätämme kutsua tanssinharrastajia mukaan seuraavaan tapaamiseen. Saattaisimme saada arvokasta näkökulmaa tanssin harrastajien näkökulmasta. Raija sanoo:

Sit jos ajattelee että tämmöstä muutosta tulee, niin kyllä se tarttee että olis semmonen isompi porukka, joitten kanssa vähän testaa että tarttuuko ne siihen, onko niillä mitään elinvoimaa, vai onko se vaan yhen tämmösen pienen porukan ajatus.

Tarkoituksena olisi myös kuulla harrastajien kokemuksia tanssikoulutoiminnasta. Iina sanoo:

Ensin keskustella niitten kanssa, et hei osa teistä aika uusia, osa ollu tässä niinku forever, mikä fiilis, mitä kokemuksia.

5.3 Eri harrastajatyypit

Prosessin aikana pohdittiin paljon, miksi harrastajat tulevat tanssikouluun. Eri keskustelujen pohjalta aloin huomata tiettyjen stereotyyppien toistumisen kyseisissä pohdinnoissa. Todettiin esimerkiksi:

Mammat vaan haluu et tulee hiki ja saa kalorit palamaan.

Näiden keskustelujen pohjalta tein karikatyrisen jaon viidestä eri harrastajatyypistä, joita yhdistyksellä on. Vaikka tuskin kukaan harrastaja kokee olevansa täysin joku näistä viidestä, uskon, että tyypittely auttaa hahmottamaan yhdistyksen toimintaa ja siihen liittyviä motiiveja. Tarkoituksena on, että toukokuussa 2017 tehdään palautekysely tanssin harrastajille, jonka avulla pyritään saamaan selville, onko tällaisessa tyypittelyssä perää. Korostankin, että harrastajatyypit ja niiden kuvaukset ovat havainnoinnin ja keskustelun kautta tulleita stereotypioita ja karikatyyrejä, joiden totuudenmukaisuus on vielä koettelematta. Nämä viisi harrastajatyyppeä ovat:

- kertoja,
- esiintyjä,
- tanssija,
- liikkuja ja
- leikkijä.

Kertojalla tarkoitan tanssin harrastajaa, jonka pääpainona ei ole liikunta, eikä tanssin opettelu itsessään, vaan tarinoiden ja sanoman kertominen. Hän haluaa esiintyä, mutta esiintyminen ja esille pääseminen ei ole itseisarvo, vaan väline sanoman kertomiseen. Parikymppinen tanssinopettaja Linda kertoo:

Se mitä määllä haen on, että voin tuoda sitä evankeliumia esille siellä tunneilla ja mä voin luoda semmosia koreografioita, jotka liittyy jollain lailla sanaan ja totuuteen. Se mun halu ei oo et haluan tehdä vaan koreografian. Vaan haluan, että myös ne oppilaat vois kokee, et ne viestii jotain tosi tärkeätä, ja ne viestii jotain semmosta, mihin niitten omat arvot kohtaa.

Esiintyjä opettelee tanssia ja sen tekniikkaa päästäkseen esiintymään. Kertominen voi olla myös tärkeä motiivi, mutta esiintyminen korostuu yli muun. Eräs nuori tanssinopettaja kertoi lapsena elävänsä esityksiä varten – se oli syy, miksi hän tanssi yli-päättään. Hänen kaverinsa jatkoi kertomalla, että jos jouluna ei ollut esityksiä, niin ”harmitti ihan sikana”. Frida, tanssinharrastaja ja opettaja arveli, että jopa suurin osa tanssijoista on sellaisia, keille esiintyminen on ”se juttu”. Hän kertoi:

Joku pieni viisvuotiaskin, jos se ei pääsis kerran vuodessa sinne lavalle, se on se juttu jokaiselle ja mulle pienenä, se on niin se vuoden kohokohta ne esitykset.

Tanssijat käyvät tunneilla, koska pitävät jostain tanssilajista, esimerkiksi baletista. He haluavat oppia tanssin tekniikkaa tai koreografioita. He saattavat haluta esiintyä, suhtautua siihen neutraalisti tai vältellä esiintymistä. Liikunta ei ole heidän pääsyynsä käydä tanssimassa. Opettajien mukaan monia kiinnostaa käydä tanssitunneilla ilman tavoitetta. Varhaisnuori tanssinharrastaja Oona kertoo:

Se (tanssitoiminta ilman esityksiä) ois myös sellasta, ne jotka ei tykkää esiintyä, se ois niille hyvä, et niitten ei tarvii lopettaa sen takia ettei tuu esitykseen... ..meiän ryhmissä on lopettanu ihmisiä, koska pelkää esiintymistä. Se on huono puoli.

Liikkujat ovat niitä, jotka käyvät tanssitunneilla erityisesti siksi, että se on hyvää liikuntaa. Tanssin tekniikan opettelu tai esiintymään pääseminen ovat sivuseikkoja. Tämä vaikuttaa pätevän erityisesti aikuisiin naisharrastajiin, johon edellä kirjoitettu lainaus ”mammoista, jotka haluavat saada kalorit palamaan” viittaa. Reilu parikymppinen tanssinharrastaja ja perheenäiti taas kertoo:

Käyn tanssitunneilla, koska se on hyvää liikuntaa. Jos 60 minuutin tunnista puolet menee siihen, että katotaan (tanssiteatteriesityksen) paikkoja, niin saman tien voin mennä vaikka salille.

Leikkijät taas ovat lapsia, jotka eivät ole tanssitunneilla ennen kaikkea esiintyäkseen tai tanssia oppiakseen, vaan olemassa ja leikkimässä. Tämä korostuu nähdäkseni erityisesti pienten lasten kohdalla. Puheenjohtaja ja tanssinopettaja Kasper kertoo jo aiemmin mainitusta 7-9-vuotiaiden breikkipoikien ryhmästä:

Oli menny tuntia jonkun aikaa, sitten pelattiin korista. Sitten kun oli 25 minuuttia käytetty tunnista tollein, niin ne oli tosi innoissaan breikkaamaan. Oli tosi hyvä tunti, tosi hyvin jäsennelty, ja tosi vähän breikkiä... ..Sitten kun satuin kävelemään sosiaalitilaan sen jälkeen... ..Ni Sampo vaan sano huomaamatta mua Matiakselle et ”oliks sunkin mielestä tosi kiva tunti tänään?”. Ni mietin että tota ne vaan kaipais. Niitten äitit laittaa ne breikkitunnille mutta ne kaipais tommosta. Sit tuli vähän se, et sit inhottaa yrittää pitää niille breikin alkeita tosi tiiviisti, kun ne nauttii tommosta.

Lisäksi on harrastajia, jotka 1) se, että tanssikoulu on kristillinen, vaikuttaa heidän valintaansa käydä nimenomaan kyseisen tanssikoulun tunneilla, vaikka tanssituntien tarjonta ja laadukkuus saattaisi olla muualla parempaa. Toinen ryhmä taas 2) ei käy ensi sijassa kristillisyyden takia, vaan esimerkiksi kavereiden mukana tai muista syis-

tä. Täten edellä mainituista ryhmistä esiintyjät, tanssijat ja liikkujat voidaan jakaa vielä kahteen alaryhmään sen mukaan, käyvätkö he tunneilla sen takia, että kyseessä on nimenomaan kristillinen tanssikoulu.

Kertojissa pääpiirteenä on sanomallisuus, joten uskon heidän kuuluvan ensimmäiseen ryhmään. Leikkijöissä, jotka ovat lapsia, on myös kaksi eri ryhmää, mutta kyse on heidän osaltaan heidän vanhemmistaan: laittavatko vanhemmat lapsensa tanssintunneille kristilliselle tanssikoululle nimenomaan sen takia, että se on kristillinen vai muista syistä. Raija kertoo:

Mut vanhemmilla tietysti on, et jos vanhemmat lukee meidän arvoja ja kattoo, ni ne sitten tuo lapsensa siltä pohjalta meille

Myös Kallio (2008, 44-81) esittää pro gradu –tutkielmassaan eri syitä tanssin harrastamiselle. Hän nostaa vapaasti referoituna esiin seuraavia teemoja: tanssi on

- 1) liikuntaa ja liikettä (urheilua),
- 2) sosiaalista ja yhteisöllistä toimintaa,
- 3) harrastus muiden joukossa,
- 4) kehollinen kokemus,
- 5) itseensä tutustumista ja oppimista ja
- 6) elämä tai elämäntapa.

Kallion teemat nostavat esiin osin erilaisia näkökulmia kuin oma huomioni. Selvää on, että tanssi liikuntana on yksi iso vedenjakaja tanssin harrastamisen syitä määriteltäessä: onhan tanssi toimintana eräänlaisessa vaa'ankieliasemassa, jossa toisella puolella on urheilu, kuntoilu ja voimistelu ja toisella puolella esittäviä taiteita, kuten musiikki tai sirkus. Tanssi on siis nähdäkseni osa niin liikunnan kuin esittävien taiteiden kenttää ja on siksi erityinen ja kiinnostava laji.

6 HALLINNON KEHITTÄMINEN

Mulla meni viis vuotta yhdistyksen perustamisen jälkeen tajuta, että nää meidän säännöt liittyy jotenkin tähän meidän toimintaan. (Raija)

Yhdistys on nyt muodoton köntti – nimenomaan hallinnollisesti... ..Tää on yks iso köntti mitä pj koittaa pitää kasassa. (Kasper)

Tämä luku kuvaa yhdistystä järjestönä. Jaoimme työn alussa prosessin kahteen päälinjaan: 1) visiointi ja 2) käytännön kehittäminen. Halusimme pitää huolta, että turha lakipykäliden ja byrokraattisten asioiden verkko ei sitoisi meitä yhteisissä ideointikoontumisissa. Toisaalta ymmärsimme, että niin nykytoiminnan ylläpitäminen kuin toiminnan kehittäminen vaatisi hallinnon sujuvoittamista – uusien toimintamuotojen aloittamisesta puhumattakaan.

Jälkimmäisessä prosessissa oli avainasemassa puheenjohtaja Kasperin kanssa pidetyt työskentelypäivät. Päivien aikana keskityimme hallinnollisten asioiden työstämiseen. Purimme myös edellisten työpajapäivien tai hallitusten kokousten antia ja suunnittelimme seuraavia. Tässä luvussa käyn läpi niitä konkreettisia toimenpiteitä, joita teimme. Täten prosessi johtopäätöksiä esitellään osin jo tässä luvussa. Ensin kuitenkin pohdin yleisemmin yhdistyksen piirteitä Työ- ja elinkeinoministeriön Palkkatyössä kolmannella sektorilla –julkaisun (Anttila & Ruuskanen & Selander, 2013), Kari Loimun Yhdistystoiminnan ABC –julkaisun (2015) sekä yhdistyslain valossa.

6.1 Yhdistyksen piirteitä järjestönä

Kristillinen tanssiyhdistys kuuluu kolmanteen sektoriin: yksityisen sektorin (yritykset), julkisen sektorin (valtio, kunnat ym.) ja kotitalouksien väliin jäävälle alueelle. Yhdistyksen perustamisvaiheessa puheenjohtaja Raijalle oli suositeltu yrityksen perustamista yhdistyksen sijaan. Kuitenkin toiminnan aatteellisen luonteen takia Raija koki yhdistyksen paremmaksi järjestäytymismuodoksi. Päätös oli mielestäni erittäin perusteltu, täyttäähän yhdistyksen tarkoitus ja toiminta aatteellisen yhdistyksen piirteet selvästi paremmin kuin yrityksen. Esimerkiksi mainittakoon, että toiminta ei ole pääasiassa taloudellista, sillä on kutsumuksellinen perusta ja se on tarkoitettu pysyväluon-

toiseksi (Loimu 2015, 10-11). Toiminnan järjestäminen yrityksen kautta olisi saattanut hämärtää toiminnan kutsumuksellisen luonteen liiketoiminnallisen eetoksen varjolla. Tällä hetkellä toiminnassa tosin on yritystoiminnankin piirteitä johtuen mainitsemas-tani yhdistystoiminnalle epätavallisesta jäsenrakenteesta. (Anttila ym. 2013, 9-10.)

Loimu (2015, 16) kirjoittaa yhdistyksen perustamisen alkavan tarpeesta. Joukolla ihmisiä on jokin yhteinen, pysyvä ja aatteellinen tavoite, eikä mikään olemassa oleva yhdistys aja riittävästi näitä asioita. Näin on myös Tanssikoulu Elämän suhteen: yhdistys perustettiin tarpeesta kasvattaa kristittyjä tanssijoita, jotta esittäviä produktioita voitaisiin tehdä.

Kolmas sektori voidaan jakaa yhteentoista toimialaan (Anttila ym. 2013, 15). Tanssiyhdistys sopii niistä seuraaviin:

- kulttuuri- ja harrastustoiminta,
- hyväntekeväisyys ja vapaaehtoistoiminta ja
- uskontoon ja maailmankatsomukseen liittyvä toiminta.

Kolmannen sektorin toiminnallisena ytimenä pidetään yleensä vapaaehtoistoimintaa, jota leimaa omaehtoisuus, palkattomuus ja aatteellisuus (mt., 10). Palkansaajien eli pääasiassa tanssinopettajien näkökulmasta yhdistyksessä työskentelyssä on paljon samoja piirteitä, joita teoksessa on esitetty, vaikka tanssiyhdistyksellä ei olekaan yhtään täysipäiväistä työntekijää. Puheenjohtaja Kasper kertoi esimerkiksi, että erilaisia tanssinopettajien yhteyspäiviä on koitettu järjestää, mutta niihin ei ole tullut paljon osallistujia. Kuten aiemmin on todettu, hallituksen toiveena on, että vapaaehtoisten määrä lisääntyisi. Voidaan huomata sama ajatus kuin teoksessa: työntekijöiden saatetaan ajatella olevan puoliiksi vapaaehtoisia, jotka toimivat kutsumuksellisesti, eivät vain palkan takia - rinnakkain ja yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa (mt., 24). Teoksessa kirjoitetaan (mt., 96):

Organisaatioiden toiminnassa onkin usein jäljellä vapaaehtoisuuden ja hyväntekeväisyyden merkitysrakennetta, jolla toimintaa perustellaan. Käytännön työn organisointia määrittää usein tilanne, jossa palkkatyöntekijöiden rinnalla työskentelee vapaaehtoisia työntekijöitä. Vapaaehtoiset voivat olettaa palkkatyöntekijöiltä vapaaehtoisuuden eetosta.

Se, että tanssinopettajat toimivat muistakin syistä kuin palkkaa saadakseen onkin totta ainakin osan opettajista kohdalla. Opettaminen on kutsumuksellinen ja henkilökohtainen asia, kuten esimerkiksi Linda kertoi (ks. luku 5.3). Myös tanssinopettaja Heta kertoo tanssinopettamisen kutsumuksellisuudesta:

Eiköhän tanssi oo kuitenkin et Jumalalle, että ei tätä ihmisten takia tehdä, mulle ainakin tanssi on sillei et Jumalalle, eikä vaan et mä vaan opetan koska on kiva, ettei oo sellasta niinku sellasta mediaseksikästä kuitenkaan, että Jumala on se pääpointti tanssissa.

Teoksessa huomioidaan ”epäsosiaaliset työajat”: kun ympärillä on paljon vapaaehtoisia ja toiminta on usein harrastustoimintaa, tulee paine työskennellä toimistotyöajan ulkopuolella. Näin on myös tanssiyhdistyksessä: tunnit ovat pääasiassa ilta-aikaan. Ajankäytön ristiriita koti- ja perhe-elämän ja työn välillä korostuu kolmannen sektorin toimialoista etenkin kulttuuri- ja harrastustoiminnassa. Lisäksi yhdistyksen näkökulmasta on huomattavaa, että yleisintä palkkatyön ja vapaaehtoistoiminnan yhdistäminen on juuri kulttuuri-, liikunta- ja harrastustoiminnassa sekä uskonnollisesta ja ympäristöön liittyvillä toimialoilla. (mt., 45.)

Työntekijöiden ja vapaaehtoisten työvoiman yhdistäminen tarjoaa teoksen mukaan haasteita ja mahdollisuuksia. Teoksessa esitetään (mt., 96):

Kolmannen sektorin palkkatyöhön liittyvät näkymätön työ, epäselvät tehtäväkuvat ja sektorin toimintaa leimaava vapaaehtoistoiminnan logiikka heikentävät työntekijöiden kokemusta työn hallittavuudesta. Tällöin kolmannen sektorin työ näyttäytyy tekijöilleen epämääräisenä kokonaisuutena.

Tätä aihetta käsitelimme erityisesti kahdenkeskisissä työpäivissä puheenjohtajan kanssa: mitkä työtehtävät yhdistyksessä ovat hallituksen jäsenille kuuluvaa vapaaehtoistyötä? Mikä työ on sellaista, mistä maksetaan palkkaa? Onko puheenjohtajan ja tanssikoulun johtajan kaksoisroolissa puhelimen päässä toimistoaikaan olemisen palkkatyötä vai vapaaehtoistyötä? Entä laskutus? Näitä työnjaollisia asioita hallitus jäi pohtimaan. (mt., 45, 62.)

Teoksessa mainitaan, ettei vapaaehtoisista koostuva yhdistyksen hallituksen työnantaja-aseman tiedostaminen voi olla haastavaa välttämättä edes tiedosta olevansa työnantaja-asemassa. (mt., 28). Tämä näkyy mielestäni yhdistyksessä muun muassa niin, että työsopimuksia ei ole tehty kirjallisesti. Toisekseen osalla hallituksen jäsenistä on kaksoisrooli sekä palkansaajana (tanssinopettaja) että työnantajana (hallituksen jäsen). Huomattava toki on, ettei kukaan yksityisenä henkilönä ole työnantaja, vaan hallitus kollektiivisesti (mt., 27; Loimu 2015, 63). He ovat kuitenkin itse yksityishenkilöinä vastuussa, jos talouteen liittyviä asioita on hoidettu huonosti (Loimu 2015, 52-53).

Lopuksi on nostettava esiin puheenjohtajan kolmois- tai oikeastaan neloisrooli: hän on luottamustehtävässä yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana sekä tanssinharrastaja, mutta myös 25 kuukausitunnilla palkattuna tanssikoulun johtajana ja tuntityöntekijänä tanssinopettajana. Tällainen roolien limittyminen on tyypillistä kolmannelle sektorille, mutta ei kuitenkaan suotavaa esimerkiksi jääviysnäkökulmien takia. Loimun mukaan hallituksen jäsen ei saisi edes osallistua sellaiseen keskusteluun, jossa hänen oma etunsa voi olla ristiriidassa yhdistyksen edun kanssa (mt., 49). Lisäksi kyseeseen tulee puheenjohtajalla ainakin työn hallittavuuteen liittyviä ongelmia. (Anttila ym. 2013, 77, 95)

Tilanteen tekee haastavaksi se, että jääviysongelma koskettaa lähes koko hallitusta: kolme viidestä hallituksen jäsenestä toimii myös tanssinopettajana. Lisäksi mukana neloisroolissa toimivan puheenjohtajan vaimo. Ehdotinkin hallitukselle, että tanssikoulun johtajan ja tanssinopettajien palkkojen suuruudet siirrettäisiin yhdistyksen kokouksen päätettäväksi. Vaikka asiassa ei käytännön tasolla ole ongelmaa - palkat ovat olleet ennemminkin alakantissa kuin yläkantissa -, on erilainen toimintatapa nähdäkseni hyvätapaista ja lainmukaista.

6.2 Tehtyjä toimenpiteitä

Kinnunen (2011, 33) esittää tapahtumatuotannon osa-alueiksi

- 1) Tuote,
- 2) organisaation toiminta,

- 3) talous,
- 4) markkinointi ja tiedottaminen,
- 5) tekniset järjestelyt ja
- 6) verkostot.

Vaikka prosessissamme ei ollut kyse tapahtumatuotannosta, koin kyseisen jaon sopivan osin myös yhdistyksen kontekstiin. Sen myötä jaoin tehdyt toimenpiteet Kinusta mukaillen seuraaviin osa-alueisiin:

- 1) Sisältö (vrt. tuote)
- 2) Sääntö- ja laki-asiat
- 3) Talous, tilat ja verkostot (vrt. tekniset järjestelyt)
- 4) Organisaation toiminta
- 5) Viestintä ja markkinointi

Kyseisen jaon tekeminen auttoi näkemään, mitkä olivat olleet prosessimme pääosa-alueet. Ehdottomasti eniten mietimme sisältöä: mitä me teemme? Mitä me tarjoamme jäsenillemme ja muille tahoille? Miksi? Tätä asiaa pohditaan tämän työn muissa luvuissa sen verran laajasti, etten pohdi sitä tässä luvussa. Sisällön lisäksi keskityimme ylivoimaisesti eniten organisaation toimintaan ja sääntö- ja laki-asioihin. Muut aiheet jäivät vähemmälle.

Viestinnästä ja markkinoinnista eniten puhuttiin sisäisestä viestinnästä, joka on vahvasti kytköksissä työnjakoon organisaation toiminnassa. Talous ja tilat kulkivat keskusteluissa koko ajan mukana, mutta niiden pohtiminen jäi pintapuoliseksi. Verkostot yhdistyksen kontekstissa tarkoittavat pääasiassa samoissa tiloissa toimivaa päiväkotia ja musiikkikoulua. Täten ne kytkeytyvät vahvasti tila-asioihin. Laajempia verkostoja, esim. samassa kaupungissa toimivia kristityjä esittävän taiteen tekijöitä sivuttiin, mutta niihin keskityttiin vain vähän.

Pääpiirteittäin on todettava, että vaikka yhtenä tavoitteena oli hallinnon kehittäminen, pääsimme muutaman kuukauden aikana asiassa vasta alkupisteeseen: teimme näkyväksi organisaation hallintoa ja sen epäkohtia, ja varsinainen toiminnan kehittäminen jää tulevaisuuteen.

6.2.1 Sääntö- ja laki-asiat

Koko yhdistyksen hallinnon tarkasteleminen lainmukaisuuden ja hyvien yhdistyskäytäntöjen näkökulmasta oli tärkeä teema. Luvussa 6.1 mainitut jääviysasiat olivat yksi tällainen aihe. Toinen esimerkki käytäntöjen muuttamisesta parempaan suuntaan oli tanssinopettajien työsopimukset, jotka oli tehty aiemmin pääasiassa suullisesti. Nyt yhdistykselle tehtiin työsopimus pohja, jolle kaikki työsopimukset jatkossa tehdään kirjallisesti.

Yksi perustavanlaatuisimpia pohdintoja olivat yhdistyksen säännöt (liite 1), joista puhuttiin paljon. Kun yhdistyksen ylimääräistä kokousta alettiin suunnitella, oli yhtenä tarkoituksena esittää kokoukselle sääntömuutoksia. Loppuvaiheessa sääntömuutoksien tekeminen jäi pois esityslistasta: totesimme, että opinnäytetyöprosessin jälkeen on tarpeen keskittyä päivittäistoiminnan kehittämiseen. Nykyiset säännöt eivät sitoisi toimintaa toistaiseksi, joten ne voisi rauhassa muuttaa myöhemmin. Todettiin, että säännöt ovat yksi muutoksen julkitulemistista, ei itse muutos.

Yhdistyslain 11. momentin mukaan hallituksen on pidettävä yhdistyksen jäsenistä luetteloa (Yhdistyslaki). Tanssiyhdistyksen maksu- ja jäsenkäytännöt olivat epäselviä. Yhdistyksellä oli sekä liittymismaksu että vuosittainen jäsenmaksu, mutta säännöissä ei yksiselitteisesti sanota, kuka on yhdistyksen jäsen (liite 1). Yhdistyksellä ei myöskään ole olemassa jäsenrekisteriä: tanssituntien ilmottautumislomake on toiminut rekisterinä, mutta periaatteessa yhdistyksellä on myös mahdollista olla kannatusjäseniä. Ilmottautumislomakkeiden läpikäynnin jälkeen selvisi, että kauden 2016-2017 ilmoittautuneita, liittymis- ja/tai vuosittaisen jäsenmaksun maksaneita harrastajia oli noin 120.

Jotta jäsenrekisteriä voitaisiin alkaa pitää, päätettiin esittää yhdistyksen kokoukselle, että jatkossa peritään vain yksi vuosittainen jäsenmaksu ja täten jäsenrekisteri nollaantuisi tulevan kauden alussa. Jäseniä olisivat siis ne, jotka kyseisenä kautena ovat maksaneet jäsenmaksun.

6.2.2 Talous, tilat ja verkostot

Vaikka yhdistys on voittoa tavoittelematon järjestö, on talous silti aina realiteetti joka on otettava huomioon. Onnistunut talous mahdollistaa näyn mukaisen toiminnan järjestämisen. Kasper totesi:

Rahatilannetta ei tee hyväks se että sisäänvirtausta on paljon, vaan että kate on hyvä. Se on se millä tehään voittoa. Se tarkoittaa että kun tulee paljon rahaa (tanssinharrastajilta), niin paljon lähtee myös rahaa palkkoihin ja vuokriin ja toimistotyöhön. Eli tuntikeskiarvo (on se, mitä) laskeaan. Ni pitäis aika raa´alla kädellä miettiä, että se kate, että siihen panostettas. Että vaikka tunnit väheniskin, ni se pysyis hyvänä.

Talous oli tärkeä aihe, joka jäi prosessin aikana liian varjoon. Talouden johtaminen ja seuranta olivat todella huonolla tolalla ja yhteydenpito taloudenhoitajan kanssa vaikeaa. Prosessin aikana tuli jopa hallituksen tietoon, että tilavuokria oli kahdelta kuu- kaudelta maksamatta. Taloudenhoidon parempi järjestäminen edellyttää työnjaon ja sisäisen viestinnän selkeyttämistä.

Talouden tiimoilta sivuttiin myös apuraha-asioita. Yhdistys saikin prosessin aikana hakemansa pienen apurahan, mutta hallituksen toiveena ollut eri apurahamahdollisuuksien kartoittaminen jäi tekemättä.

Tanssikoulu käyttää yhteisiä tiloja paikallisen kristillisen päiväkodin ja musiikkikoulun kanssa. Päiväkotia on tilassa vuokralla ja musiikkikoulu ja tanssikoulu alivuokralaisena. Yhdistys on vasta muuttanut kyseisiin tiloihin, mutta toiminnalle luo epävarmuutta se, että päiväkodin vuokrasopimus kestää vain kesään 2017 asti. Lisäksi kiinteistö on myynnissä. Kasper pohti:

Eka juttu, jonka voisi suoda opettajille ja muille, että olis varauskalenteri, josta vois varata vapaata tanssimisaikaa itselleen tai ryhmälleen...
...Puhuttu, että saatais ovikoodi tanssikoululle. Esim että klo 22 asti pääsee sisälle.

Tilan liittyvää epävarmuutta lukuunottamatta, ovat tilat yksi yhdistyksen toimivimmista asioista. Heidän käytössään on vasta remontoitu tanssisali uusine tanssimattoineen ja samassa kerroksessa on sosiaali- ja saunatiloja, jotka mahdollistavat hallituksen haaveileman yhteisöllisen toiminnan.

Verkostot olivat näkökulma, joka jäi ainakin itselleni vähäiselle huomiolle. Puheenjohtaja Kasper huolehtii yhteydenpidosta päiväkodin suuntaan, joka on vuokranantajan lisäksi nähdäkseni yhdistyksen tärkein yhteistyökumppani. Hallituksen jäsen Henna nostikin aiheen esiin, kun kysyin prosessin aikana tulleesta tärkeimmästä oivalluksesta:

Se, (että) pitää tehdä paljon (yhteistyötä). Päiväkodin kanssa.

6.2.3 Organisaation toiminta

Sisällön lisäksi suurin huomiomme kiinnittyi organisaation toimintaan. Puhuttiin ennen kaikkea työnjaosta. Tulin mukaan tilanteeseen, jossa pitkäaikaisen puheenjohtajan tehtäviä ja tietoa siirretään pikku hiljaa uudelle puheenjohtajalle. Samaan aikaan on käynnissä jatkuva toimintatapojen arviointi: mikä vanhasta toimintakulttuurista on toimivaa, mitä on syytä uudistaa? Yhdistys on ollut vahvasti puheenjohtajajohtoinen: paitsi vastuusta, myös työtehtävistä suuri osa lankeaa puheenjohtajalle.

Kuten jo aiemmin totesin, ei päivittäistoiminnan kehittämisessä päsäty vielä kovin pitkälle. Ennemmin organisaation toimintaan liittyviä asioita tehtiin näkyväksi ja sanoitettiin. Yksi epäselvimmistä asioista oli työnjako puheenjohtajan, sihteerin ja taloudenhoitajan välillä. Lisäksi joihinkin päivittäisiin asioihin kuluu mielestäni liikaa aikaa ja vaivaa: esimerkiksi laskutus vaikutti työläältä prosessilta, vaikka se kuuluu nähdäkseni arkisiin juokseviin asioihin.

6.2.4 Viestintä ja markkinointi

Hallituksen ja koko yhdistyksen sisäinen viestintä sekä ulkoinen markkinointi olivat teemoja, joita prosessin aikana sivuttiin, mutta jotka jäivät suurimmalta osin huomiotta. Kasper totesi aloituspalaverissa syyskuussa 2016 työnjaon ja hallituksen sisäisen viestinnän olevan haaste. Erityisesti talousasioissa on ollut vaikea viestiä niin, että kaikki päätöksentekijät ovat samalla kartalla päätettävissä olevista asioista. Raija taas totesi keväällä 2017, että viestinnällisiä asioita on mietitty esimerkiksi edellisen sihteerin kanssa, mutta kehittämisen esteeksi on tullut aina se, ettei ole ollut henkilöä, joka tekisi kyseiset muutokset.

Yksi sekä viestintään että organisaation toimintaan liittyvä toimenpide oli yhdistyksen dokumenttien kokoaminen pilvipalvelukansioon. Ennen ne olivat olleet vain yhden ihmisen hallussa, mutta nyt erilaiset asiakirjapohjat tai hallituksen kokousten pöytäkirjat saatiin kaikkien saataville.

7 TYÖPAJAPÄIVÄ III: UUSIA KASVOJA MUKANA

Tulee helmikuu. Intensiivinen vaihe prosessissa jatkuu ja pian pidetään jo kolmas työpajapäivä nimellä ”yhteyspäivä”. Mukaan kutsutaan kolme tanssikoulun harrastaja: nuoret aikuiset Kalle ja Bea sekä varhaisnuori Oona. Tekemisemme tapa on edelleen vapaa ja perustuu yhteiselle olemiselle.

Tapaamisesta tulee tietynlainen päänavaus laajemmalle yhteistyölle: Kalle nostaa esiin, että kaupungissa ja yhdistyksen lähipiirissä on useita kristittyjä muusikkoja, teatterin osaajia ynnä muita. Ihmiset, ketkä haluavat tehdä kristillistä taidetta tässä kaupungissa eivät varmasti ole vain tämän pöydän ääressä. Tunnelmassa on havaittavissa täpinää: mihinhän tämä johtaa ja mitä verkostoja tähän ympärille vielä kehkeytyykään?

Prosessissa tulee eteen vaihe, jossa mahdollisuuksien meri välkkyi kirkkaana edessämme, eikä oikein voi kuin katsella lukuisia eri vaihtoehtoja, johon voisimme edetä. Alun vapaan ideoinnin radikaalit toiminta-ajatukset saavat rinnalleen kaupungin vellovat verkostot. Ajatus useiden taiteenlajien yhdistämisestä korostuu ja itse ehdin jo julistaa, että kesällä tai syksyllä aloittaa ryhmä, joka ei edes pohjaudu tanssiin, vaan kaikkeen esittävään taiteeseen tasaveroisesti.

7.1 Kahden toimintatavan välinen jännite

Tanssikoulu toimii parhaiten tietyllä tapaa ja teatteri tietyllä tapaa.

Kaikissa työpajapäivissä keskusteltiin paljon kahden eri toimintatavan keskeisestä jännitteestä. Toimintatavat ovat niin sanottu perinteinen tanssikoulutoiminta ja kertomuksellinen tanssiteatteritoiminta. Näistä ensimmäistä määritellään esimerkiksi Kallion (2008, 44-45) tekstissä seuraavasti:

Toisille puhuminen on harvinaista tanssijoiden harjoittelussa yleisillä tanssitunneilla... ..”Yleisillä tanssitunneilla on harvoin tavoitetta tai päämäärää. Tavallisilla tanssitunneilla vain harvoin tehdään koreografioita

tai esityksiä. Ne ovat tunteja, joissa vain harjoitellaan ja hiotaan tekniikkaa.”

Kertomuksellinen tanssiteatteritoiminta taas on tanssin ja ilmaisun elementtejä yhdistävää esittävää taidetta. Tanssikoulu Elämässä sen pyrkimyksenä on kertoa sanojaa. Yhdistyksen tanssiteatteritoiminta on luonteeltaan kollektiivista ja osallistavaa: esitystä tehdään yhdessä työryhmässä, ei pelkästään ohjaajan johdolla.

Tämä työtapaa lähentelee devising-teatterin piirteitä. Se on 1980-luvulla Englannissa syntynyt käsite, joka kuvaa yhteisöllistä ja osallistavaa teatteriesityksen tekemistä. Käsikirjoitus ei ole tälleisessä työskentelyssä ennalta laadittu, vaan se syntyy yhteisöllisessä luovassa prosessissa. Devising-käsitteen alla voidaan myös valmistaa tekstiä työstää yhdessä: tällöin puhutaan ryhmädramatisoinnista. Tanssikoulu Elämän kauden 2016-2017 tanssiteatteriesitys täyttää devising-teatterin piirteitä: sen kohtaukset tehdään yhteisöllisessä prosessissa, mutta pohjatekstinä toimii eräs 1600-luvulta oleva kristillinen romaani. (Koskenniemi 2007, 17-18.)

Keskusteluissa nousi paljon esiin näiden kahden eri toimintatavan keskeinen jännite. Tanssikoulu oli ajautunut kertomuksellisuus-visiossaan eräänlaiseen välitilaan, jossa tanssikoulumuotti hiersi teatteritoimintaa ja päinvastoin. Oli selvinnyt, että teatterikertomuksen tuominen kaikkiin tanssikouluryhmiin aiheutti tyytymättömyyttä. Harrastajatyypittelyäni mukaillen voitaisiin kärjistä, että nykyinen malli suosi kertojia muiden harrastajatyypien kustannuksella. Esimerkiksi liikkujat ja tanssijat eivät välttämättä kokeneet saavansa harrastusmaksuilleen vastinetta.

Kasperin mukaan tällä hetkellä on kyseessä eräänlainen ääritilanne: kaikilla tanssiryhmillä lajista riippumatta on kohtaaminen tanssiteatteriesityksessä. Ilmiötä kuvailtiin muun muassa seuraavasti:

Ollu tosi tyhmää, ja tehdä tollasta prokkista ja on niitä ihmisiä ketkä haluaa tehdä, käyttää tanssitunnin ulkopuolella aikaa suunnitteluun. Ja sitten kärjistetyksi väkisin tai puoliväkisin joutuu jotkut tulemaan siihen mukaan.

Toisaalta taas kertomuksellisen esityksen tekeminen tanssikoulumuotissa aiheutti kyseiselle produktiolle haasteita. Keskusteluissa todettiin:

Tuntuu että kaikilla on joku näky tai halu yhdessä tekemiseen, yhteisöllisyyteen, yhteyteen, opetuslapseuttamiseen ja kaikkeen siihen. Evanke-
liumin opettaminen ja kertominen, esitykset. Tuntuu, että se on se suunta
alusta asti ja näin, ja sit on tanssikoulu ja tekniset tunnit, eri tasoryhmät,
laadukas opetus, se on kaikkien mielestä hyvää, ei siinä oo mitään vikaa,
sit tulee se mutta. Se vie resursseja, se ei voi kasvaa ku tiettyyn kattoon
asti tavallaan. Sit se ristipaine oli koko ajan.

Opettajien päivässä maaliskuussa asiaa pohdittiin myös paljon. Parikymppinen nais-
opettaja Linda sanoi:

Tuntuu, että opena luovuutta laitetaan rasiaan yhteisen tarkasti rajatun
teeman myötä. On ehkä ikävä sitä, että vitsi tää on sika tykki biisi, et ha-
luun tehdä tän koreon mun oppilaille. Nyt pitää hullusti miettii, minkä tun-
nelman antaa, minkä viestin antaa, minkä tarinan antaa, niin paljon sy-
vemmin. Sen takia oon tykänny ihan basic-tanssikoulutoiminnasta myös.

Asiaa pohdittiin myös harrastajalähtöisesti. Mitä jos haluaa tanssia, mutta ei esiintyä?
Mitä jos haluaisi esiintyä, mutta ei osaa tanssia? Tällaisiin kysymyksiin pyrittiin työ-
kentelyllä vastaamaan. Oona sanoi:

Se (tanssitoiminta ilman kevätnäytöstä) ois myös sellasta, ne jotka ei
tykkää esiintyä, se ois niille hyvä, et niitten ei tarvi lopettaa sen takia ett-
ei tuu esitykseen... ...meiän ryhmissä on lopettanu ihmisiä, koska pelkää
esiintymistä. Se on huono puoli.

Kasper sanoi:

Jos halutaan tehdä teatteria tai kertoo evankeliumia, niin miten se onnis-
tuu tässä tanssikoulun yhteydessä? Vetääkö se teatteriasia meitä tohon
suuntaan ja tanssikoulu tohon suuntaan? Ja me ei oikein kumpaankaan
suuntaan päästä kunnolla.

Kysymys on paitsi toimintatavallinen, myös taloudellinen. Yksi tanssitunti viikossa
maksaa yleensä 90-150€ lukukaudessa. Useita tanssitunteja ottava harrastaja saat-
taa maksaa harrastuksestaan useita satoja euroja lukuvuodessa. Teatteritoiminnalle
taas tällaiset hinnat ovat täysin vieraita: resurssi, jonka harrastajat ja vanhemmat lait-
tavat harrastukseen on aika, ei niinkään raha. Kokemukseni mukaan teatteria pääsee
useimmiten harrastamaan muutaman kymmenen euron vuosittaisella jäsenmaksulla.
Lisäksi on syytä kysyä, sopiiko tällainen maksujärjestelmä toiminnalle, jolla on syvästi
kutsumuksellinen luonne.

Keskustelu aiheen tiimoilta oli värikäs, eikä yksiselitteiseen vastaukseen päästy. Joka tapauksessa oli selvää, että jos tanssikoulu tekisi vain tanssikoulutoimintaa, se ei toteuttaisi näkyään. Moni arvo, kuten yhteisöllisyys ja evankeliumin kertominen jäisivät varjoon. Myöskin nykyinen, tiiviisti kaksi toimintamuotoa yhdistävä tapa ei tuntunut toimivan. Yksi syy siihen on, että tapa ei ole harrastajalähtöinen: kaikkien osallistuminen sanomalliseen teatteriesitykseen on saneltu ylhäältä päin, joten jos haluaa osallistua tanssitunneille, päätyy mukaan myös esitykseen.

Vaikka vapaan ideoinnin vaiheessa keskusteltiin jopa, että tanssikoulujärjestelmää alettaisiin radikaalisti purkamaan, ei sekään tuntunut osallistujista oikealta vaihtoehdolta: perinteiselle tanssikoulutoiminnalle on tilausta ja oma paikkansa. Keskustelussa pyrittiin välttämään näiden kahden toimintamuodon arvottamista: jokatyypiset harrastajat ja heidän kiinnostuksen kohteensa haluttiin kokea yhtä tärkeinä.

Asian voi kuvata esimerkiksi näin (kuva 2):

Perinteinen tanssikoulutoiminta	Yhteisöllinen tanssiteatteritoiminta
<ul style="list-style-type: none"> + Tasoryhmät + Laadukas opetus + Vastaa vanhempien ja harrastajien nykyisiä odotuksia - Yhteisöllisyyden ja kristillisen kasvatuksen väheneminen - Silti vaikea tarjota samantasoista ja -laajuista opetusta kuin kaupungin muut tanssikoulut 	<ul style="list-style-type: none"> + Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen (yhteys) + Kristillinen kasvatus + Evankeliumin kertominen - Ei opetusta tasoryhmittäin → kaikki eivät osaa/opi laadukkaasti tanssia - Talous nousee haasteeksi

Kuva 2.

7.2 Muutosprosessi

Ohi-viikot. Tiivis, byrokraattinen hallituksen kokous. Pikainen puhelu Kasperille, jonka kanssa sovittiin palaveri ensi viikolle. Hiihtolomakin tulee. Olemmeko hukkuneet yhdistysbyrokratiaan ja kadottaneet näkymme, joka oli yhteinen? (Päiväkirja 21.2.2017.)

Tiiviin työskentelyn jälkeen tammi-helmikuussa tuli pari hiljaisempaa viikkoa, jonka aikana alkuvuoden innostus ja yhteinen tekeminen jäi taka-alalle. Jälkeen päin ajateltuna se ei ollut yllätys: olihan alkuvuosi hyvin intensiivinen.

Tällaisen aaltoilun pohjalta prosessin aikana kehittyikin teoria tai ennemminkin huomio prosessin eri vaiheista. Jaoin ne seuraavasti:

- 1) Vapaa ideointi (brainstorming)
- 2) Ideoiden ”leviäminen”
- 3) Passivoituminen ja pysähtyminen
- 4) Olennaisen löytäminen
- 5) Konkretia
- 6) Toimenpiteet
- 7) Arviointi

Ensin oli 1) vapaan ideoinnin eli brainstorming-vaihe: nykytilanteeseen oltiin tyytymättömiä, tai tyytymättömyys ainakin korostui keskustelussa. Oli halua isoinkiin muutoksiin ja ideat olivat radikaalejakin. Käytäntöä ei mietitty niin paljon, vaan villien ideoiden annettiin virrata. Itseni on vaikea arvioida, kuinka paljon tällainen vaihe johtui omasta toiminnastani: korostin prosessin alkuvaiheessa paljon out of the box – ajattelua ja vein keskustelua välillä tietoisesti pois perinteisistä raameista. Esimerkkinä vapaan ideoinnin vaiheestamme on yhdistyksen nimen muuttaminen tai seuraava Kasperin toteamus:

Perimmäinen ajatus itelläkin on, tämmönen eri taiteenlajien yhistyminen toisiinsa, mikä tässä on semmonen ajatus... ..pitäs tehdä ja kirjottaa musikaali.

Raija kuvasi tätä käytyä vaihetta myöhemmin seuraavasti:

Mielenkiintoinen ja kiva heittää ajatuksia täysin ilman sellasta tietynlaista kontrollia. Et semmonen on tosi hienoo luovaa prosessia.

Seuraavaksi oli vuorossa 2) ideoiden ”leviäminen”, eräänlainen vapaan ideoinnin jatkovaihe. Vaihtoehtojen lukuisuus ymmärrettiin ja innostuttiin. Tämän jälkeen tapahtui 3) passivoituminen. Konkretian ja realismin puuttuminen sekä vaihtoehtojen lukui-

suus passivoivat. Innostumisen tilalle tuli neuvottomuus: mihin suuntaan tulisi edetä ja mitä konkreettisesti lähdetään toteuttamaan? Pysähdyttiin.

Pysähtymisen jälkeen kone ikään kuin käynnistyi uudelleen ja alettiin 4) löytää olennaista sekä vanhasta että uudesta. Vanhaa, johon oltiin tyytymättömiä, katsotaankin armollisemmin kuin prosessin alkuvaiheessa. Uuden ideoinnista löydetään kaikista olennaisin ja toimivimmalta vaikuttava. Löydetään yksi tai muutama toiminnan kärki, jotka johtavat muutosta. Suurimmat rönsyt ideointivaiheesta jäävät pois. Kasper sanoi esimerkiksi:

Kyllä se tanssi ja siitä huolehtiminen on meidän kenttä... ..Et me tullaan tän tanssin kanssa tähän pöytään, meidän viis leipää ja kaksi kalaa.

Huomattavaa on, että myös Raija huomioi tämän ideoiden leviämisen ja alkuperäiseen palaamisen haastattellessani häntä huhtikuussa:

Ja sitte yhdessä vaiheessa oli hauska, että kun ne oli kaikki ihan levälään, ni sitten kuitenkin tietyllä tapaa palattiin johonkin sellaseen, mikä siellä oli.

Viimeisenä prosessissa tuli eteen 5) konkretia ja 6) toimenpiteet. Perustehtävän ja näyn kirkastamisen sekä olennaisen löytämisen myötä pystyttiin sanallistamaan konkretian tasolle tulevat muutokset ja toiminnot. Viimeisenä on niiden toimeenpano: kyseiset muutokset ja toiminnot laitetaan käytäntöön.

Tämän opinnäytetyön jälkeen on edessä toiminnan ja muutosten seurausten 7) arviointi. Ehkä yhdistykselle voitaisiin tehdä toinen opinnäytetyö parin vuoden päästä, jolloin toimintatutkimuksellinen sykli täydentyisi.

8 RYHMÄPROSESSI JA KESKUSTELUKULTTUURI

8.1 Ryhmäprosessi

8.1.1 Ryhmien kehitysvaiheet

Bruce Tuckmanin (1965) kuuluisa ryhmien kehitysvaiheisiin liittyvä teoria jakaa ryhmän kehityksen viiteen eri päävaiheeseen. Vaiheiden kehittyminen ei ole välttämättä selkeärajaista eikä lineaarista, vaan se voi olla syklistä. Vaiheet ovat:

- 1) muodostamisvaihe (forming) eli orientoituminen / testaus / riippuvuus,
- 2) kuohuntavaihe (storming) eli konfliktit,
- 3) vakiintumisvaihe (norming) eli ryhmän yhteenkuuluvuuden kehittyminen,
- 4) kypsän toiminnan vaihe (performing) eli toiminnallisten roolien löytäminen ja
- 5) ryhmän lopetusvaihe. (Loimu 2005, 117-122; Poranen 2007, 19-22.)

1) Muodostamisvaiheessa haetaan ryhmän ja etenkin sen johtajan hyväksyntää. Ollaan varovaisia ja pyritään käyttäytymään hyvin muita kohtaan. Ryhmän säännöt ja tavoitteet ovat vielä hakusessa, oleminen on passiivista. Tässä vaiheessa ryhmä on erityisen riippuvainen johtajasta.

Tämän jälkeen seuraa 2) kuohuntavaihe, jonka aikana voi tulla konflikteja ja asiat saattavat kärjistyä. Voi tulla vastustusta niitä sääntöjä, rakenteita ja tavoitteita kohtaan, mitä ryhmässä on muodostumassa. Ryhmän jäsenet hakevat ikään kuin paikkaansa ja asemaansa ryhmässä. Porasen mukaan ”jos kuohuntavaiheen konfliktit saadaan käsiteltyä kaikkia tyydyttävällä tavalla, se vahvistaa ryhmän yhteenkuuluvuutta ja ryhmähenkeä” (mt., 21).

Ryhmän yhteenkuuluvuuden tunteen kehittymisen myötä aletaan olla 3) vakiintumisvaiheessa. Joukko alkaa toimia ryhmänä ja ryhmäroolit ja tavoitteet selkiytyvät. Loimu (2005, 120) nimeää vaiheen harmoniavaiheeksi: konflikteja koitetaan välttää ja tilanne voi herkästi palata takaisin konfliktivaiheeseen. Tässä vaiheessa sosiaaliset roolit ovat pidemmällä kuin toiminnalliset roolit: ryhmässä voi siis olla hyvä ja turvallinen olla, mutta se ei välttämättä vielä suoriudu tehtävästään hyvin.

4) Kypsän toiminnan vaiheessa toiminnalliset roolit löydetään. Loimu (mt., 121) toteaa ykskantaan, että ”kypsän toiminnan vaiheessa olennaista on työskennellä perustehtävän parissa”. Vuorovaikutus jäsenten välillä on kehittynyt niin, että ongelmat voidaan ratkaista onnistuneesti. Jäsenet löytävät oman paikkansa ja roolinsa ryhmässä, ei vain sosiaalisesti, vaan myös työn teon näkökulmasta. Energia voidaan muiden asioiden sijaan kohdentaa itse työntekoon. Johtaja voi osallistua, jakaa johtajuutta tai toimia taustalla. Kypsässä vaiheessa oleva ryhmä pystyy myös tarvittaessa ottamaan uuden jäsenen mukaan toimintaansa. Viimeisenä on edessä 5) ryhmän lopettaminen.

8.1.2 Ryhmäprosessi tässä työssä

Ensin ajattelin, että ryhmän muodostusvaihetta ei oikeastaan ollut. Hallituksen jäsenet tunsivat toisensa entuudestaan ja olivat työskennelleet yhdessä. Se, että itsekkin tunsin osan jäsenistä aiemmin, helpotti sulautumistani ryhmään. Ryhmän yhteisöllisyyden kehittymistä edisti mielestäni yhteinen, tärkeäksi koettu päämäärä. Ajattelin ryhmän olevan kehityksessään jo pitkällä.

Loimun (mt.) tekstiin peilaten aloin kuitenkin ajatella, että ehkä ryhmä olikin vasta alkuvaiheessa, muotoutumisessa. Mielestäni ryhmä oli sosiaalisessa ryhmänmuotoutumisessa pitkällä, mutta varsinaisen tehtävän suorittamisen kannalta vielä alkutekijöissään. Työskentelytavat ja työtehtävät olivat epäselviä ja ryhmä oli riippuvainen puheenjohtajastaan (sekä entisestä puheenjohtajasta). Loimu (mt., 118) toteaaakin:

Osa yhdistysten hallituksista ei koskaan pääse muotoutumisvaihetta pittemälle ennen kuin ne hajoavat, ja uusi hallitus aloittaa muotoutumisen alusta.

Toisaalta ryhmä vaikutti olevan vakiintumis- eli harmoniavaiheessa: ryhmässä oli mennekeä ja visioinnin keskellä oli havaittavissa vaiheelle tyypillistä kaikkivoipaisuuden tunnetta ja riskinottoa. Teorian mukaan vaiheessa konkreettinen vastuunotto ja työn teko jää sivurooliin ja yhdessä viihtyminen on tärkeää. Tällaista oli ehkä havaittavissa. Harmoniavaiheeseen kuuluvista tekijöistä ryhmän toimintaa taas eivät kuvanneet sisäänpäin kääntyminen ja neuvojen huono vastaanotto: tulihan pöydän ääreen ulko-

puolelta ihminen, joka rohkeinkin sanakääntein sanoi ideoitaan toiminnan eteenpäin viemiseksi. Toki voi myös perustellusti kysyä, johtuiko tämä muotoutumisvaiheeseen liittyvästä varovaisuudesta. (mt., 120.)

Kuohuntavaihe on ainut, jonka piirteitä en prosessin aikana juurikaan havainnut. Voi olla, että jos ryhmämme olisi jatkanut toimintaa pitempään, olisi selkeämpi kuohuntavaihe tapahtunut. Kuitenkin edellä mainittujen muodostumis- ja harmoniavaiheen lisäksi ryhmässä oli myös kypsän toiminnan vaiheen piirteitä, etenkin sosiaalisessa mielessä. Tästä on vahva esimerkki mielestäni uuden jäsenen ryhmään tulemisen helppous. Mielestäni olennaisessa asemassa tässä helppoudessa oli entisen puheenjohtaja Raijan kypsyys antaa tilaa uudelle puheenjohtajalle ja minulle, ulkopuolelta mukaan tulleelle jäsenelle. Hän sanoikin huhtikuussa:

Koen, et mun tulee olle siirtämässä tätä ulospäin. Et jos sotkeennun tähän tietyllä tavalla liikaa, niin omistajuus ei pääse siirtymään. Et sillä tavalla oon halunnut rohkaista sitä omistajuuden siirtämistä tietyllä tavalla Kasperille.

Ryhmäprosessiamme tarkasteltaessa on vaikea yksiselitteisesti sanoa, kuka oli ryhmän ja prosessin johtaja? Periaatteessa tulin mukaan vetämään muutosprosessia ja työpajapäivistä olin vetovastuussa, vaikka sitä ei korostetukaan lainkaan. Välillä vedin toimintaa vahvastikin, välillä hiljennyin seuraamaan ja havainnoimaan keskustelua ja tekemään muistiinpanoja. Eräänä työpajapäivänä taas kadotin otteeni kokonaan, ja Kasper veti päivän nippuun tehokkaasti – itse tarkastin myöhemmin ääninauhalta, mitä oli puhuttu. Hallituksen kokouksissa taas puheenjohtajan vastuu oli luonnollisesti Kasperilla. Oliko johtaja se, joka oli kulloinkin eniten äänessä? Millä johtamisella mitataan? Näitä seikkoja olisi voinut tässä työssä pohtia enemmänkin.

8.2 Keskustelukulttuuri

Toimivaa ja yhteisöä hyödyttävää kehittämistyötä edellyttää toimiva keskustelukulttuuri. On tärkeää, että eri henkilöt uskaltavat ja osaavat ilmaista itseään ymmärrettävästi, ja että keskusteluilmapiiri on rohkaiseva. Kuuntelemisen tärkeyttä ei voi liikaa

painottaa. Jo aiemmin mainitsinkin, että muutosprosessissa yhteistoiminallinen dialogi ja kyky kuunnella ja pohtia yhdessä ovat tärkeitä (Toikko ym. 2009, 51).

Isoherranen (2008, 59-76) taas nostaa esille käsitteet sosiaalisesti jaettu kognitio, monologinen dialogi sekä dialoginen dialogi. Monologisessa dialogissa jokainen puhuu ja keskustelu käy, mutta todellisuudessa kaikki puhuvat vain omaa asiaansa. Se on eräänlaista vuoron perään puhumista: yhden henkilön sanomia ajatuksia ei kommentoida, rohkaista tai kritisoida, eikä asioissa tai dialogisessa prosessissa välttämättä päästä eteenpäin (Toikko ym. 2009, 92-93). Ryhmäprosessiin peilaten tämä voi liittyä etenkin vakiintumis- eli harmoniavaiheeseen (Loimu 2005, 120).

Dialogisessa dialogissa taas yksilöiden ajatukset risteilevät keskenään, mielipiteet alkavat muodostua yhdessä ja parhaimmassa tapauksessa saavutetaan yhteisesti hyväksyty, sosiaalisesti jaettu kognitio. Tällöin ei välttämättä olla kaikesta samaa mieltä, mutta jaetaan yhteinen tilannekuva asiasta. Kaikki ovat niin sanotusti kartalla siitä, missä mennään. Tiimin keskustelun tavoitteena on siis dialogi, jossa tavoitetaan uutta yhteistä ymmärrystä, jota ei voi yksin saavuttaa. (Isoherranen 2008, 59-76.)

Prosessin aikana oli haasteena se, miten kaikki mukanaolijat saatiin samalle sivulle siitä, mitä oli puhuttu ja mihin oli päästy. Kun työpajapäivät olivat eläviä ja "villejä", saattoi jokaiselle jäädä oma, subjektiivinen käsitys siitä, mitä oli puhuttu. Tässä opin näytetyöprosessi litterointineen ja muistioineen oli hyödyllinen. Prosessin aikana käytettiin paljon aikaa siihen, että kävin läpi prosessin tilannekuvaa ja kyselin hallituksen jäseniltä, että ovatko he samaa mieltä, missä ollaan. Silti jäi epäselväksi, saavutettiinkö sosiaalisesti jaettu kognitio ryhmän työskentelyssä. Kuitenkin huhtikuussa tehtyjen haastattelujen perusteella vaikutti siltä, että kuva tehdystä työstä ja mihin sen kautta oltiin päästy, oli melko yhtenäinen. Se oli rohkaisevaa.

Ryhmäkulttuurista puhuttaessa nostetaan myös joskus esiin niin sanottu joukkoajattelu: ryhmässä tullaan huomaamatta sellaiseen yhteisen ajattelun tilaan, jossa kritiikkiä ei enää esitetäkään ja huonotkin ideat saattavat alkaa tuntua hyviltä. Omiin kokemuksiini peilaten äänekkäimmät ja vahvimmat persoonat saattavat ottaa liikaa tilaa, ja heidän mielipiteestä tuleekin huomaamatta yleinen mielipide. Ne persoonat,

jotka prosessoivat ajatuksiaan pidempään, saattavat vasta parin päivän päästä olla valmiita esittämään eriäviä argumentteja.

Toisaalta osallistujien kokemuksiin peilaten joukkoajatteluun ei ainakaan koko ajan jouduttu. Raija kertoi:

Kun on saanu kyseenalaistaa ja pohtia ja miettiä ja purkaa, että ei oo ollu semmosta ajatusta, että näin se täytyy tehdä. Ni on löytyny semmosta uuttakin sitten.

Lopuksi on myös todettava, että en itse voi täysin objektiivisesti analysoida läpikäytyä ryhmäprosessia ja keskustelukulttuuria, sillä olinhan itse täysipainoisesti osa kyseistä ryhmää.

9 TYÖPAJAPÄIVÄ IV: KRISTITYN ELÄMÄÄ JA NORSUNLUUTORNI

Kevät etenee. Tulee maaliskuu ja koolle kutsutaan tanssinopettajien päivä, jossa pääaiheena on opinnäytetyöprosessi ja opettajien kuuleminen aiheiden tiimoilta. Paikalla on hallituksen jäsenet mukaan lukien kahdeksan opettajaa eli hieman yli puolet opettajistosta. Myöhemmin pidetään myös neljäs työpajapäivä teemalla ”samalle sivulle”: tarkoituksena on käydä läpi jo pitkällä olevaa opinnäytetyötä ja sen avulla pyrkiä tulemaan yhteiseen käsitykseen siitä, mihin prosessissa ollaan menty.

Pohjustan molemmat päivät käymällä läpi opinnäytetyötä ja sen myötä tulleita kärkeajatuksia. Molempien päivien yhdeksi pääteemoista muodostuu mielestäni tämä: miten kristillisyyttä näkyy tai tulisi näkyä toiminnassa? Keskusteluissa tullaan nopeasti siihen, että mitä on ylipäätään elää kristittyinä.

9.1 Kristityn elämää

Eihän tässä mitään tapoja yritetä, uskontoa opettaa.

Kysyttäessä nuorilta opettajilta miten kristillisyyttä näkyy tanssikoulun tunneilla, saamme vastauksen kuin liukuhihnalta:

Kristilliset arvot, musiikin valinta, kevätnäytökset, kaikki pääsee kaikkeen, ei erotella, kaikki huomataan...

Kristilliset arvot on yleiskäsite, jonka merkitykseen keskusteluissa syvennyttiin. Musiikin valinnalla tulkitseen opettajien tarkoittavan sitä, että tanssitunneilla pyritään käyttämään sellaista musiikkia, joka joko on sanomaltaan kristilliseen maailmankuvaan sopiva tai ei ainakaan sotisi räikeästi sitä vastaan. Kevätnäytöksillä viitattaneen samaan asiaan: kevätnäytöksissä on ollut yleensä jokin Raamatusta tai kristityn elämästä kumpuava teema, jota tanssit tavalla tai toisella käsittelevät.

”Kaikki pääsee kaikkeen” tarkoittaa tanssikoulun ajatusta siitä, että kaikille tanssitunneille pääsee pääasiassa mukaan riippumatta omasta tanssitaustasta tai sen puut-

tumisesta. Tämä on tanssikoulujen piirissä harvinaista. ”Ei erotella” ja ”kaikki huomataan” taas merkitsevät tulkintani mukaan toiminta-ajatusta, jossa jokainen ihminen kohdataan yksilönä tasavertaisesti riippumatta esimerkiksi heidän tanssikyvyistään tai persoonastaan.

Nopeasti keskustelu etenee siihen, mitä on ylipäättään elää kristittyinä. Myös kristillinen kasvatus nousee esiin. Tanssinopettaja Niina kertoo lasten ryhmästään:

Oon sanonu et ei rukoilu tarvii olla mitään semmosta (et tarviis sanoo just oikeet sanat), vaan sanot samalla tavalla kun sanoisit mulle, tai yleisesti tän kiitosaiheen tai rukousaiheen. Et sillei sitä oppii rukoilee, et ei oo yhtä tapaa.

Lasten breikkiryhmää opettava Juha jatkaa ja korostaa yhdessä pysähtymisen merkitystä:

Kyllä määhän sitä opetin kans pienille, että yhdessä pysähtyy tän asian äärelle, mitä ollaan tässä alkamassa tekemään ja kiitetään siitä... ...Yhdessä pysähtyä ilman että kaikki tulee sieltä ovesta ja lähtee juoksemaan eri suuntiin.

Keskustellaan myös, että haluttaisiinko tanssituntitoimintaa suunnata enemmän myös niille perheille, jotka kokevat kristilliset asiat vieraampina? Tällä hetkellä toiminta on avointa kaikille, mutta suurin osa tanssijoista ja heidän perheistään on kristittyjä. Jos yhdistyksen näky on kertoa evankeliumia heille, keille asia ei ole tuttu, niin tapahtuuko se esitysten kautta, vai myös tunneilla ja päivittäistoiminnassa?

Myös se, onko yhdistyksen nimessä oltava etuliite ”kristillinen”, herättää keskustelua. Monien toiveena on, että nimi ei olisi ikään kuin takeena siitä, että toiminta kumpuaa kristilliseltä arvopohjalta, vaan että itse elämä näyttäisi sen. Toisaalta nimi on myös lupaus: ne, jotka eivät halua olla mukana toiminnassa, joka perustuu kristilliseen uskoon, tietävät nyt jo ennen mukaantuloaan tanssikoulun toiminta-ajatuksen.

Keskusteluissa päädytäänkin nähdäkseni siihen, että niin sanottu kristillisuus ei ole mitään ulkoapäin saneltua, tai ulkoista ensinkään, vaan sisällinen asia, joka kumpuaa ulospäin. Ulkoapäin saneltujen käskyjen opettaminen nähdään paitsi turhana, jopa haitallisena. Todetaan:

Mut se mikä tekee toiminnasta kristillistä, niin se ei tee toiminnasta kristillistä välttämättä et uskovat sitä tekee. Vähän semmosella ajatuksella, että usko syntyy kuulemisesta ja kuuleminen Kristuksen sanan kautta, et sit mikä tanssitunnista tai esityksestä tekee kristillisen – herätän vaan tämmösen kysymyksen – niin mun mielestä se on se, että se sanoma siellä kerrotaan kuitenkin.

Täten päädytään jo alussa mainittuun ajatukseen siitä, että uskotaan elämän itsessään kumpuavan ja synnyttävän jotain – ei niin, että rakenteet tai mikään ulkoapäin saneltu voisi tuottaa hyvää hedelmää.

9.2 Norsunluutorni: osallisuus, viestintä ja johtaminen muutoksessa

Mielestäni tärkeitä elementtejä organisaation muutoksessa ovat osallisuus, viestintä ja johtaminen. Nämä limittyvät vahvasti toisiinsa. Osallisuudella tarkoitan niiden, keitä muutos koskee, osallistumista ja osallisuuden tunnetta suhteessa muutokseen. Yhdistyksen toimintaa muuttaessa esimerkiksi on tärkeää, että harrastajat kokevat, että muutosta ei tehdä vain muutoksen vuoksi, vaan jotta sekä harrastajien että hallituksen näky ja toive toiminnasta voisi paremmin toteutua. Osallisuus liittyy olennaisesti myös toimintatutkimukseen. Siinä pyritään nähdäkseni siihen, ettei toimintaa tutkita ulkopuolelta ja anneta ulkoapäin toimenpide-ehdotuksia, vaan istutaan yhdessä pöydän ääreen kehittämään toimintaa. (mm. Heikkinen 2008, 32-33.)

Voidaan ajatella, että erityisesti keskijohdon ja lähiesimiesten rooli muutoksessa on tärkeää: keskijohdon osallisuus muutoksessa ja sitoutuminen siihen edesauttaa sitä, ettei esimerkiksi turhat huhupuheet vaikuta liikaa ns. kentällä (Karttunen 2010, 16-37). Vaikka yhdistyksessä ei varsinaista keskijohtoa olekaan, peilaan tätä ajatusta tanssinopettajiin: he ovat harrastajien kanssa tiivisti mukana arjen toiminnassa, joten heidän osallisuutensa ja heille viestiminen on tärkeää. Siksi kyseinen opettajien päivän järjestettiin. Täten vältettäisiin huhut, jotka auttamatta sumentaisivat sen viestin, jonka hallitus haluaisi harrastajille antaa. Onkin tärkeää, että muutoksesta viestitään oikeille ihmisille selkeästi, perustellen ja vaikuttavasti.

Viesintä korostui etenkin silloin, kun muutosideat ja tarkentunut toiminta-ajatus konkretisoituivat. Esimerkiksi se, että toimintaa kutsutaan tällä hetkellä tanssikouluksi, nousi jatkuvasti esiin. Kasper totesi:

Sen takia me tässä ollaan että ollaanko me tanssikoulu, vai ollaanko me ihan joku muu, että me voidaan lyödä esiin, että me tarjotaan tätä näin.

Onnistuneen viestinnän ja osallisuuden edistäminen on mielestäni onnistunutta johtamista muutoksessa. Johtaminen muutoksessa on osa-alue, jonka olisin voinut valita vaikka tämän työn pääteemaksi. Sen sijaan päädyn vain huomioimaan tämän seikan.

Viestintä ja osallisuus muutoksessa ei mielestäni onnistunut parhaalla mahdollisella tavalla. Kevään edetessä minulle tuli yhä vahvemmin epäily, että olimmeko hallituksen kanssa joutuneet norsunluutorniin, josta kaukaisesti katselimme päivittäistoimintaa suurten linjojen kautta. Ehkä kokemus norsunluutornista korostui itselläni, sillä en ollut tanssitunneilla tai muussa päivittäisessä toiminnassa mukana (toisin kuin lähes kaikki hallituksen jäsenet). Näkökulmani koko yhdistykseen oli erittäin korostunut hallituksen toimintaan. Vasta opinnäytetyön palauttamisen jälkeiseen aikaan jää nähtäväksi, miten harrastajakunta ottaa muutokset vastaan.

Osallisuus prosessissa oli haaste jopa hallituksen sisäisesti. Työ eteni voimakkaasti minun ja Kasperin johdolla. Toisaalta työpajapäivät olivat nimenomaan yhteistä keskustelua, jossa kaikki pääsivät osallistumaan toivottavasti tasaveroisesti. Prosessin keskittyminen meille korostui loppuvaiheessa, kun kevään kiireet painoivat päälle niin opinnäytetyön kirjoittamisen kuin tanssikoulun kevätnäytöksen osalta. Huhtikuussa asiaa pohdittiin seuraavasti:

Ainakin nyt mä sanoisin, et tähän mun kokemukseen vaikuttaa paljon, mitä me ollaan (kahdestaan) puhuttu, se on eri asia, et onkse niin vai onkse illuusio, Kasper sanoi.

Joillakin kerroilla kun niin valmiiks ootte tehny, ni on ollu sellanen olo, et se oli niin valmiiks pureskeltu ja oli niin lyhyt aika niin tuntu että onko tässä itellä tilaa sanoo mitään. Et mä... ..tartten sellasen rauhan et saan oikeesti tilaa olla eri mieltäkin ja miettiä omia näkökantoja. Et voi olla et joskus että menee pari päivää. Kun te taas käytitte sen pitemmän ajan siihen prosessiin, Raija sanoi.

Raija huomioi mielestäni ansiokkaasti, että kaikkien mukana pysyminen prosessin aikana oli haastavaa.

Et jos on ryhmässä ihmisiä, jotka ei oo yhdistystekniset asiat tuttuja, ja ei kiiinnosta, niin voi olla että vetäytyy. Että se ryhmän hitainkin pysyy siinä mukana. Varsinkin kun kaks ihmistä tekee sitä erillisesti.

10 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Huhtikuu saapuu ja tanssikoulun kausi alkaa kääntyä loppusuoralle. On pikku hiljaa aika siirtyä tekemään konkreettisia päätöksiä. Huhtikuussa pidetään kaksi hallituksen kokousta, joissa päätetään tulevan syksyn toiminta-ajatuksesta (liite 2) sekä yhdistyksen kevätpäätäjäistä (liite 3). Kevätpäätäjäisten yhteydessä pidetään yhdistyksen ylimääräinen kokous (liite 4).

10.1 Päätökset

Prosessin johtopäätöksenä on tavoitteena luoda sellaista toimintaa, joka kumpuaa yhteydestä ja yhteisöllisyydestä käsin ja jossa esityksiä ja sitä kautta evankeliumin kertomista tapahtuu aiempaa enemmän. On suunniteltu, että tulevan syksyn toiminta jaotellaan 1) tanssiteatteritoimintaan, 2) tanssikoulutoimintaan, 3) vapaaseen oleiluun tai kerhotoimintaan, 4) vapaaehtoistoimintaan ja 5) hallitustoimintaan.

Lyhyellä aikavälillä selkein muutos yhdistyksen toiminnassa on oma *tanssiteatteripäivä*: kerran viikossa yhdistyksen tilat ovat tanssiteatteritoiminnan sekä vapaan yhteisöllisen toiminnan käytössä. Täten tanssikoulutoiminta viikkotuntimäärällisesti hiekkaman supistuu. Osallistumisen esteiden, joiksi mainitsin taitotason ja maksut, purkamiseksi tanssiteatteritoiminta eriytetään tanssikoulutoiminnasta niin, ettei siihen mukaan tullakseen tarvitse ottaa lisäksi tanssitunteja. Toiminta tulee olemaan joko jäsenille ilmaista tai hyvin edullista. Koko toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen: myöskään ohjaajat eivät saa palkkaa, kuten tanssinopettajat. Päämääränä on tehdä kollektiivisesti sanomallinen ja kertomuksellinen tanssiteatteriesitys. Ajatuksena on, että tanssiteatteritoimintaa saa elää ”omaa elämäänsä” tanssikoulun yhteydessä: sen ei tarvitse noudattaa tanssikoulun lukuvuosikaavaa, vaan ensi-iltoja voi olla vuoden aikana useampiakin.

Tanssiteatteripäivän yhteydessä on varattu aikaa *vapaan oleiluun ja kerhotoimintaan*. Yhdistyksen tilat halutaan pitää avoimina erilaisia palavereita, harjoituksia tai vaikka tanssijameja varten. Haaveena on, että kyseinen päivä voisi toimia koko tanssikoulua

yhdistävänä foorumina, jolloin eri-ikäiset harrastajat ottaisivat tilan omakseen. Näkyinä on mukailtu samoissa tiloissa toimivan päiväkodin toiminta-ajatuksia: ensinnäkin sen tavoitteena on olla ”päiväkoti, jonka keskiössä on elämä itse”. Toiseksi päiväkodin, musiikkikoulun ja tanssiyhdistyksen yhteisen rakennuksen haluttaisiin olevan ”talo täynnä toimivia, leikkiviä ja taiteilevia lapsia ja nuoria”.

Perinteisen tanssikoulutoiminnan näkyä haluttiin kirkastaa. Lapsiryhmiin panostaminen ja kristillinen kasvatus koettiin alusta asti tärkeäksi. Siksi lasten ryhmiä ei vähennetä, vaan viikkotuntimäärää pienennetään muiden ryhmien kautta. Kuten etenkin toisessa työpajapäivässä pohdittiin, halutaan painotuksen olevan leikissä, liikunnassa, kasvatuksessa ja yhdessä olemisessä. Tanssitekniikan harjoittelua ei missään nimessä hylätä, mutta pääpainoa ja tavoitetta tarkennetaan. Tanssitekninen laadukkuus korostunee nuorten ja nuorten aikuisten ryhmissä. Lisäksi tanssiteatteritoiminnan eriyttämisellä halutaan varmistaa, että vastataan paremmin niiden harrastajien tarpeisiin, keiden pääsy tanssia ei ole esiintymisessä tai kertomisessa.

Lisäksi näkyinä on kasvattaa *vapaaehtoisten joukkoa*, joka hallituksen tukena auttaisi päivittäisen toiminnan järjestämisessä. Myös itse *hallituksen toimintaa* on tarkoitus kehittää. Työtehtäviä on helpompi jakaa, kun kokonaiskuva yhdistyksen hallinnosta on parempi.

Tietyllä tavalla ollaan pysähty kattomaan mitä elementtejä tässä on kaiken kaikkiaan, Kasper totesi.

Musta on ollu hyvä, et on katottu meidän tätä organisaatio ja käytänteitä läpi ja niinku tietyllä tavalla et Kasper on päässy tosi syvälle ite...
...Paremmiin päässy sisään yhdistyskäytänteisiin, Raija sanoi.

10.2 Osallistujien kokemuksia prosessista

Opinnäytetyön palautuksen lähestyessä huomasin tarvitsevani sittenkin vielä hieman lisää aineistoa. Kun aloin pohtimaan työn keskeisiä johtopäätöksiä, pyörin pitkään paikallani. Lopulta päätin tehdä jokaiselle hallituksen jäsenelle lyhyen loppuhaastattelun. Täten saisin arvokkaita näkökulmia tämän työn merkityksestä heille itselleen sekä yhdistykselle. Se, että haastattelin kaikki yksitellen, antaisi mahdollisuuden myös

niille, ketkä eivät ryhmätilanteessa ole paljon äänessä, tulla kuulluksi. Haastattelin jokaista hallituksen jäsentä 20-30 minuuttia huhtikuun lopussa. Hennan haastattelu toteutettiin niin, että hänen avustajansa Raija tulkkasi eli auttoi muodostamaan vastaukset tarvittaessa kirjain kerrallaan.

Pidän haastattelujen tekemistä vielä loppuvaiheessa onnistuneena valintana. Vaikka se vaikeutti entisestään työn rajaamista ja teetti lisätöitä, antoi se mielestäni viimeisen silauksen tälle aineistolähtöiselle työlle. Pidän tärkeänä pitää osallistujien äänen kertomuksessani esillä: miksi en tekisi niin loppuun asti? Huomattava on kuitenkin, että haastattelujen syvälliseen analysointiin ei ollut enää aikaa, mutta ne tukevat ja antavat lisänäkökulmia tämän työn johtopäätöksiin. Haastattelurunkoni oli:

1. Kerro oma tanssikoulu-tarinasi lyhyesti. Miten päädyit tanssikouluun? Mitä teet tanssikoulussa nyt? Mitä tanssikoulu sinulle merkitsee?
2. Kuvaile omin sanoin, mitä olemme mielestäsi tänä keväänä ja talvena tehneet.
3. Mitkä olivat prosessin aikana mielestäsi suurimpia haasteita?
4. Mitkä asiat onnistuivat mielestäsi prosessin aikana parhaiten?
5. Mikä on sinun mielestäsi prosessin tärkein johtopäätös, oivallus tai idea?
6. Kerro parilla lauseella, mikä sinun mielestäsi on Tanssikoulu Elämän näky tai visio.

10.2.1 Toiminnan merkitys

Suurelle osalle hallituksen jäsenistä oli yhteinen kokemus hengellisestä prosessista tai kokemuksesta tanssikoulun toimintaan mukaan tulemisen taustalla. Yksi kertoi uskoontulostaan, toinen rukouksen, paaston ja unelmien ajoistaan. Perustajajäsentä Raijaa lukuun ottamatta kaikki olivat tulleet mukaan toimintaan perheenjäsenen tai ystävän kautta.

Tanssikoulun merkitys on hallituksen jäsenille toisaalta syvä, mutta toisaalta vain välineellinen. Kaikin puolin vaikuttaa siltä, että he eivät koe tanssikoulun itsessään olevan kutsumuksensa, vaan kutsumus on ennen kaikkea Jumalan ja kohti Häntä. Kyse on siitä, mihin eri elämän vaiheisiin ja asioihin tämä kutsu vie.

Toimintamuoto, missä on elämä ollu siinä, päässy niinku elää elämäänsä sen kautta, Juha kertoo.

Semmonen paikka tai porukka tai yhteisö tai seurakuntaruumiin osa, missä ite näkee, et tuntuu Herra on osottanu et toi on se paikka, missä tapahtuu niitä asioita mitä oma sydän halajaa tehdä, Kasper kertoo.

Kaikki osallistujat tuntuivat mielestäni korostavan toiminnan välineellistä arvoa itseisarvon sijaan. Tämä kävi erityisen hyvin ilmi seuraavissa vastauksissa:

Semmosta mahdollisuutta tehdä taidetta, joka on niinku Jumalasta. Jumalasta lähtöisin ja Jumalalle.

Ekat kaks vuotta mä olin niin rakastunu siihen tanssikouluun... ..mut tietyllä tavalla se on otettu pois... ..että se tippuu sille omalle paikalleen. Se on vaan työmuoto. Se on vaan työmuoto tehdä Jumalalle, palvelupaikka, eikä sen enempää.

10.2.2 Haasteet ja onnistumiset

Suurimpina haasteina osallistujat nostivat 1) kaikkien osallisuuden toteutumisen prosessissa ja 2) byrokratia. Byrokratiasta nostettiin erityisesti esiin

- sen ymmärtämisen vaikeus,
- siihen hukkuminen perustehtävän kustannuksella,
- sen sanoittaminen ja kehittäminen onnistuneesti
- ja konkreettisten työtehtävien määrittely ja jakaminen.

Nämä kaksi asiaa kytkeytyvät myös toisiinsa. Kuten jo aiemmin kirjoitin, jos läpikäyvät byrokraattiset asiat ja käsitteet ovat vieraita, on helppo tippua niin sanotusti ”pois kärryiltä”. Raija miettikin, miten saada kaikki pysymään mukana. Tulkinta vahvistui seuraavien kommenttien myötä:

On niin vaikea ymmärtää. Kun on niin paljon asioita puhuttu. Ja vauhdilla, niin ei pysy perässä, Henna kertoi.

Haastavaa on yhdistyksen toiminnassa kaikkine kommervenkkeineen, mitä on semmoset nippelijutut ja säännöt ja budjetit ja tämmöset... Oon myös tosi huono numeroissa ja ne ei mua kiinnosta yhtään. Vaikka ymmärrän niiden tärkeyden, lina sanoi.

Henkilökohtaiset haasteet on byrokratia ja sen ymmärtämisessä, Juha kertoi.

Osallisuudesta tai osattomuudesta saattaa viestiä myös Juhan vastaus prosessihaasteisiin:

Ei minulla tässä mitään haasteita ole, en oo varmaan koskenut, justin tää kirjallinen työ eli sun homma.

Byrokraatiaan liittyen Kasper nosti esiin konkreettisten työtehtävien määrittelyn ja jakamisen haasteen. Näky oli Kasperin mukaan heti yhteinen, mutta suurimmaksi haasteeksi nousi käytäntö:

Ihan siitä raa´asta työnteosta puhuminen ja sen asian käsitteleminen...
...Miten me kehitetään sitä, että päästään paremmin keskittymään siihen oleelliseen.

Suurin osa kertoi myös prosessin aikana nouseen huolen, ettei keskusteluissa eksytä pois koko toimintaa ja prosessia ohjaavasta näystä. Raija ja lina pohtivat:

Kun lähetettiin hajauttamaan sitä, et miten hajalle se menee, että eksytäänkö me ihan et muotoutuu ihan eri juttuun. Välillä mietin et mitähän tästä tulee. Et tuleekohan tästä ollenkaan sitä ajatusta ja näkyä mitä itellä on alun perin ollu. (Raija)

Jos sokeutuis tällaselle yhdistystoiminnalle... ...sit vois vaan pyöritellä noita kokouksia... ...Mä haluan kaivaa sieltä sen, että pysytään kirkkaana päämäärää kohti, se mielessä kaikessa. (lina)

Kaiken kaikkiaan osallistujat olivat tyytyväisiä prosessin kulkuun ja pitivät sitä onnistuneena. Ne pääasiat, jotka itsekin nostan tässä luvussa esiin, korostuivat myös heidän vastauksissaan. Kaikki puhuivat omin sanoin mielestäni samasta asiasta: olennaisen löytämisestä, turhan karsimisesta, kehityskohteiden löytämisestä. Lisäksi prosessin ajankohtaa ja toimintaani pidettiin hyvin onnistuneena. Juha kiteyttää prosessin seuraavasti:

Nii menestyshän tää on tältä osin kokonaisuudessaan tää projekti. Viis kautta viis.

10.2.3 Näky

Yksi mielenkiintoisimmista haastattelun anneista oli se, millä tavalla hallituksen jäsenet kuvasivat näkemystään Tanssikoulu Elämän näystä. Jos kerta näyn kirkastuminen oli mielestäni työn suurimpia hedelmiä, oli kiinnostavaa kuulla, miten hallituksen jäsenet kuvailisivat näkyä toisistaan tietämättä.

Henna nostaa esiin tanssikoulun näyksi opettaa hyviä tansseja. Sekä tekniikka että tanssien eli koreografioiden opettelu on tärkeää. Entinen puheenjohtaja Raija taas nosti esiin tanssikoulun kirjatun näyn. Tämä ei ole yllättävää, sillä onhan hän ollut lähes viidentoista vuoden ajan etsimässä ja toteuttamassa kyseistä näkyä. Raija sanoi:

Kyllähän se on, että tanssi Jumalan käytössä, oma ydinajatus alusta asti. Rakkaudesta Jumalaan, rakkaudesta ihmisiin, rakkaudesta tanssiin.

Hän kertoo, että jossain vaiheessa kristillisen tanssin kentällä on ollut paljon keskustelua ylistävän tanssin ja kertovan tanssin välillä. Hän haluaa, että tanssikoulussa on molemmille ilmaisumuodolle tilansa ja siksi kirjoitetun näynkin on hyvä olla hänen mielestään laaja. Hän haluaisi että ne, keillä on tanssin lahja ja palo, saisivat palvella sillä lahjalla Jumalaa. Hän jatkaa:

Totta kai, että se on Jumalan käytössä, että mikä tahansa tanssi, ei sitten halua lähtee niihin mukaan.

Nykyinen puheenjohtaja Kasper aloittaa, että kaikki lähtee liikkelle evankeliumista. Hän sanoo:

Että Kristukseen kaikki keskittykööt ja toivon et on yhteinen visio...
...Että kaiken keskiössä Jeesus.

Lisäksi hän nostaa esiin kolme tekijää, jotka nousevat Raamatun opetuksesta: sydämen vaatimus, taidollisuus ja oman kaupungin parhaaksi toimiminen. Hän lainaa Raamattua, jossa Jumala antoi ilmestysmajan rakentamiseen ihmisten sydämelle vaatimuksen tai kutsumuksen tehdä ja osallistua yhteiseen rakennukseen. Kyseisillä henkilöillä oli taidollisuus tehdä omat työtehtävänsä, oli kyse koristeluista tai rakentamisesta (mm. 2. Moos. 31:1-5). Lisäksi hän nostaa esiin Jeremian kirjan 29:7: ”Toimikaa sen kaupungin parhaaksi, johon minä (Jumala) olen teidät siirtänyt”. Kuitenkin Kasper myös korostaa, että hänellä on usko siihen, että Jumala meitä sellai-

senä, kuin on meidät luonut. Lisäksi hän mainitsee kirjatun näyn ”tanssi Jumalan käytössä”.

Sihteeri Juha ryhtyy runolliseksi vastatessaan:

Meidät on kutsuttu taivaalliseen tanssiin. Sydämelle on annettu ryhti ainoastaan Häntä varten.

lina kiteyttää näkynsä pitkän miettimisen jälkeen:

Jeesus. Se on se, ei lisättävää.

10.3 Tuloksia

Kirjoitin johdannossa olleeni työn alussa ihminen, joka tuli prosessiin tarpeeksi kaukaa nähdäkseen metsän puilta. Enää loppuvaiheessa siltä ei tuntunut. Olin syvällä metsässä vailla ilmeistä poispääsyä ja ainut vaihtoehto oli kiivetä korkeimman puun latvaan saadakseni jonkinlainen käsitys asioista lintuperspektiivistä.

Ehkä tässä vaiheessa työtä on syytä mainita, että itse asiassa työn aivan alkuvaiheessa kirjoitin työotsikoksi mahtipontisesti: ”School of Arts 2022 – Tanssikoulu Elämän viisivuotissuunnitelma”. Juha pohtii prosessin muotoutumista:

Kyllä mä muistan sen sun ison paperin, jota me ei ollenkaan täytetty, ekasta palaverista, mikskä sitä sanotaan, fläppitaulu. Ja ajatuksen viisivuotissuunnitelmasta ja sen uusimisesta, joka on käytännössä tota, että mitä ollaan ja mitä tehään.

Mielestäni työn tärkein anti yhdistykselle olikin 1) näyn ja perustehtävän kirkastaminen, 2) asioiden sanallistaminen ja näkyväksi tekeminen ja 3) yhdistyksen hallinnon kartoitus ja jäsentely sekä kehittämistarpeiden nimittäminen. Kuten aiemmin sanoin, vaikka puheissa ei pyörineetkään käsitteet visio, missio ja strategia, oltiin näiden asioiden äärellä alusta loppuun. Suurellisemmat ideat, kuten useiden taiteenlajien yhdistäminen jäivät hamaan tulevaisuuteen.

Järjestö- ja nuorisotyön alan näkökulmasta prosessi tuo erityisesti kuvan vapaaehtois pohjalta toimivasta järjestöstä. Sisältö ja ideologia ajavat tekijöitä eteenpäin ja yhdistysdemokratia ja –byrokratia tulevat mukana ”siinä sivussa”.

Prosessin yhtenä tavoitteena oli saada hallituksen sisällä oleva hiljainen tieto sanallistettua ja tehtyä näkyväksi. Hiljaiseen tietoon voi tässä tapauksessa mielestäni lukea paitsi sellainen konkreettinen tieto, joka esimerkiksi on vain entisellä puheenjohtajalla Raijalla, myös toimintakulttuuri ja toimintatavat, jotka ”vain ovat”, eikä niitä ole sanoitettu tai perusteltu. Tavoitteena olikin luoda hiljaisesta tietoa käsitteellistä tietoa (Toikko ym. 2009, 40-41). Raija kertoikin tulevaisuudensuunnitelmistaan:

Tietyllä tavalla oon kokenu, et oon jonkun aikaa vielä hallituksessa, että siirtyy hiljaista tietoa sitten. Että toki uus puheenjohtaja löytää oman tapansa, mut sit on joitain asioita, ni on turha keksiä pyörää uudelleen.

Kirjoitin toimintatutkimuksella olevan kahtalainen luonne: tutkiminen ja kehittäminen. Toimintatutkimukselle nimetään myös kolmas piirre, joka on osallistujien oppiminen prosessin aikana. Jatkuvan reflektion myötä opimme itsestämme sekä asioista yritysten ja erehdysten kautta. Toimintatutkimuksessa nähdäänkin oppimis-, tutkimus- ja kehittämisprosessien kytkeytyvän erityisen tiiviisti toisiinsa. (mt., 94-95.)

Toimintatutkimuksen näkökulmasta tämä työ oli vasta ensimmäinen kehä tai kehän alku: suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista päästiin vasta ensimmäiseen eli suunnitteluun (Heikkinen 2008, 35). Havainnoimme ja jäsentelimme nykytilan ja suunnittelimme ensimmäiset muutokset. Muutosten toteutus on edessä tulevana kesänä ja syksynä. Heikkinen (mt., 29) tulee kuvanneeksi työtäni yhdistämällä kertomuksen ja toimintatutkimuksen:

Toimintatutkimus ei tässä mielessä pääty koskaan, mutta tutkijan on pakko lopettaa työnsä johonkin perusteltuun vaiheeseen, onhan kertomuksella alku, keskikohta ja loppu. Kertomuksen päätyttyä sen henkilöhaamojen elämät jatkuvat moneen eri suuntaan. Jokainen niistä muodostaa oman kertomuksensa, mutta hankkeen päätyttyä ne eivät enää ole toimintatutkimuksen raportoinnin kannalta kiinnostavaa.

Tämän prosessin perusteltu lopetusvaihe on tämän opinnäytetyön palautus. Huhtikuun loppupuolella puhun Kasperin kanssa puhelimesta. Tulemme siihen tulokseen, että koko työ oli vain pelinavaus, asioiden julkituonti. Vaikka juuri tulleet karmaisevat talousuutiset raskauttavat Kasperin mieltä, pidämme prosessia onnistuneena. Kasper päättää ajatukseen:

Tää ei ole loppu, vaan alku. Tää oli prologi.

11 LOPUKSI

11.1 Prosessista

Tämän työn selkärangan muodosti aineisto, jonka keräsin 16.12.2016-26.4.2017 yhdistyksen kokouksessa, hallituksen työpajapäivissä (4 kokoontumista), hallituksen kokouksissa (6 kokoontumista) ja kahdenkeskisissä loppuhaastatteluissa. Äänitin suurimman osan edellä mainituista kokoontumisista ja litteroin lähes kaikki äänitteet. Lisäksi paljon aineistoa syntyi kahdenkeskisissä työpäivissä puheenjohtajan kanssa (6 kokoontumista).

Opinnäytetyön kirjoittaminen tuki kehittämistyöprosessia ja päinvastoin. Ilman opinnäytetyöprosessia kehittämistyön jäsentäminen olisi ollut vaillinnaisempaa. Yhtä lailla ilman koko ajan tapahtunutta konkreettista kehittämistyötä etenkin aineiston analysointi olisi ollut haastavampaa.

Joitakin ilmiöitä tai käsitteitä, joita prosessi sivusi, jäi vähemmälle huomiolle. Yksi näkökulma olisi voinut olla kristillisen taiteen historia ja nykytila Suomessa, josta löytyi useita opinnäytetöitä. Päänäkökulmaksi olisi voinut ottaa myös nuorisotyön ja kasvatuksen tai puhtaan hallinnollisen ja järjestötyöllisen näkökulman – puhumattakaan viestinnästä, vuorovaikutuksesta tai johtajuudesta. Kertomuksellinen lähestymistapa oli mielestäni sopivin, koska se kuvasi parhaiten läpikäytävää prosessia: vellova, organinen, hieman villi, mutta eteenpäin menevä. Kasper sanoi prosessista jo tammi-kuussa:

Käytännössä tääkään ei oo mikään semmonen, mikä mulla ois ollu mielessä jo pitkään ja nyt tää on tuotu kaikille, tää kuitenkin tuli tässä yhteisen pöydän ääressä. Tää tuli ihan kokonaan siitä meidän keskinäisestä keskustelusta.

Onhan se varmaan muhinu kaikilla, ja kaikilla ollu omat prosessinsa, Raija jatkoi.

Tää oli ihan selkeesti jokaisen omien ajatusten ulostuonnin ni sitten niinku yhteinen tulema tavallaan, tämä missä nyt ollaan. Sillei ihan mielenkiintonen paletti, Kasper sanoi.

Entinen puheenjohtaja Raija antoi hyvän perspektiivin käytyyn prosessiin sanoessaan maaliskuussa:

Tää anto mahdollisuuden jutella mitä on puhunu mielessään, mihin ei oo ollu aikaa yhdessä. Mitä määhän oon miettiny 12 vuotta. Vaikka onhan näitä puhuttu.

Prosessin lopputulos oli ehkä maltillisempi kuin mitä odotin: vaikka lähdimme maalaamaan tyhjään tauluun yhteistä uutta näkyä, laskeuduimme suuresta muutosvimmasta realiteettien myötä maltillisiin muutoksiin.

11.2 Päätössanat

Tämä prosessi ja opinnäytetyö luo tuokiokuvan monestakin eri asiasta. Järjestötyön näkökulmasta se on kuva eri haasteista, mitä vapaaehtois pohjalta toimiva yhdistyksen hallitus kohtaa toimintaa järjestäessään ja johtaessaan. Se on myös kuva tietyn tyyppisen yhteisön toimintakulttuurista. Yhteisöstä löytyi yhtymäkohtia moneen eri suuntaan ja alakulttuuriin: taiteilijat, tanssijat, vapaiden suuntien kristityt, Siirtolan kaupungin nuoret aikuiset ja niin edelleen.

Olin prosessin aikana harjoittelija, kahvinkeittäjä, tiedottaja, tutkija, työpajan vetäjä, havainnoija, kirjoittaja, sihteeri, lastenhoitaja, kehittäjä ja puheenjohtajan oikea käsi. Ennen kaikkea sain käyttää koulun, työelämän ja harrastusten parissa saamaani oppia hyödykseni arvojeni mukaisella tavalla. Siirtolan kaupungissa toimiva Tanssikoulu Elämä jatkaa toimintaansa ehkä pienemmin muutoksin, kuin miltä prosessin alkuvaiheessa vaikutti. Se, jatkanko itse mukana toiminnassa jossakin roolissa, jää nähtäväksi. Ensimmäisenä kuitenkin tämän työn palautuksen jälkeen on edessä tanssikoulun kevätnäytös: Rippalan näyttämön äänikoppi, jotain tuttua ja jotain uutta. Yhteinen esitys ja yhteinen jännitys. Yhteinen kutsumus ja sanoma. Ja kuten aina teatterin ensi-iltojen jälkeen: pääsemme iloitsemaan yhteisen pöydän ääreen.

LÄHTEET

- Anttila, Timo & Ruuskanen, Petri & Selander, Kirsikka 2013. Palkkatyössä kolmannella sektorilla. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ ja yrittäjyys. 20/2013. Työ- ja elinkeinoministeriö 2013. Edita Publishing Oy.
- Heikkinen, Hannu L.T. & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena (toim.) 2008. Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalistusseura.
- Heikkinen, Hannu L.T. & Niemi, Reetta 2008. Kenen äänellä koulusta kerrotaan? Narratiivinen ote eletyn pedagogiikan tutkimuksessa. Nuorisotutkimus 4/2008.
- Heikkinen, Hannu L.T. 2008. Toimintatutkimuksen lähtökohdat. Teoksessa Heikkinen, Hannu L.T. & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena (toim.). Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalistusseura, 16-38.
- Huovinen, Terhi & Rovio, Esa 2008. Toimintatutkija kentällä. Teoksessa Heikkinen, Hannu L.T. & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena (toim.). Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalistusseura, 94-113.
- Iso-Aho, Juha & Kinnunen, Joni (toim.) 2011. Tapahtumatuotannon palapeli. Näkökulmia merkityksiin, muutoksiin ja kehittämiseen. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Viitattu 1.5.2017. <http://www.humak.fi/julkaisut/tapahtumatuotannon-palapeli/>
- Isoherranen, Kaarina & Rekola, Leena & Nurminen, Raija 2008. Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö. Helsinki: WSOY.
- Kallio, Sointu 2008. Miksi tanssin? Olennaisia-prosessissa mukana olleiden käsityksiä tanssin merkityksestä. Pro gradu –tutkielma. Jyväskylän yliopisto.
- Kananen, Jorma 2014. Toimintatutkimus kehittämistutkimuksen muotona. Miten kirjoitan toimintatutkimuksen opinnäytetyönä? Jyväskylän Ammattikorkeakoulun julkaisuja 185.
- Karttunen Sari, 2010. Muutosjohtamisen toimintamalli keskitettyyn tuotantojärjestelmään siirryttäessä. Opinnäytetyö (YAMK). Savonia-ammattikorkeakoulu.
- Kinnunen, Joni 2011. Tunne tapahtumasi - työvälineitä arviointiin ja kehittämiseen. Teoksessa Iso-Aho, Juha & Kinnunen, Joni (toim.). Tapahtumatuotannon palapeli. Näkökulmia merkityksiin, muutoksiin ja kehittämiseen. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 23-57. Viitattu 1.5.2017. <http://www.humak.fi/julkaisut/tapahtumatuotannon-palapeli/>
- Koskenniemi, Pieta 2007. Osallistava teatteri Devising ja muita merkillisyyksiä. Opintokeskus Kansalaisfoorumi.
- Kylmäkoski, Merja (toim.) 2010. Avauksia yhteisöllisyyteen. Humanistisen Ammattikorkeakoulun järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelmasta (YAMK) valmistuneiden mietteitä yhteisöllisyydestä. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.
- Laurikainen, Heli 2010. Ajatuksia yhteisöllisyyden rakentumisesta järjestöjen yhteistyöverkostossa. Teoksessa Kylmäkoski, Merja (toim.). Avauksia yhteisöllisyyteen. Humanistisen Ammattikorkeakoulun järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelmasta

- (YAMK) valmistuneiden mietteitä yhteisöllisyydestä. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 67-72.
- Loimu, Kari 2005. Johda yhdistyksesi menestykseen. Puheenjohtajan käsikirja. Juva: WSOY.
- Loimu, Kari 2015. Yhdistyksen ABC. Opas suomalaisen yhdistystoimintaan. Helsinki: Into Kustannus.
- Nivala, Elina & Ryytänen, Sanna 2013. Kohti sosiaalipedagogista osallisuuden ideaalia. Sosiaalipedagoginen aikakauskirja, vuosikirja 2013, vol. 14. Viitattu 1.5.2017. <http://www2.uef.fi/documents/1381035/2330652/NivalaRyytänen%202013.pdf>
- Nuorisolaki. Viitattu 1.5.2017. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>
- Poranen, Timo 2007. Ryhmän kehitysvaiheet opiskelijoiden ohjelmistoprojekteissa. Tampere: Tampereen yliopisto. Viitattu 1.5.2017. <http://www.sis.uta.fi/cs/reports/dsarja/D-2007-12.pdf>
- Raamattu. Vuosien 1933/1938 kirkolliskokousten käyttöön ottama suomennos. Viitattu 1.5.2017. <http://raamattu.fi/1933,38/>
- Rahikka-Räsänen, Niina & Ryytänen, Sanna 2014. Suomen Settlementiliitto ry:n Uusi paikallisuus -hankkeen kehitysprojekti osallistumisen ja osallisuuden mahdollisuuksien lisäämiseksi lähidemokratiassa. 5/2014.
- Raina, Liisa 2012. Uusi yhteisöllisyys. Kasvatusyhteisön rakentamisen ammattitaito. Tampere: Juvenes Print – Tampereen yliopistopaino
- Ropo, Eero & Huttunen, Maiju 2013. Johdanto. Teoksessa Ropo, Eero & Huttunen, Maiju (toim.) 2013. Puheenvuoroja narratiivisuudesta opetuksessa ja oppimisessä. Tampere: Tampere University Press.
- Ropo, Eero & Huttunen, Maiju (toim.) 2013. Puheenvuoroja narratiivisuudesta opetuksessa ja oppimisessä. Tampere: Tampere University Press, 9-16.
- Suomisanakirja.fi 2017. Viitattu 5.5.2017. <http://www.suomisanakirja.fi/yhteis%C3%B6>
- Tasavallan presidentin kansila 2017. Tasavallan presidentti Sauli Niinistön uuden vuodenpuhe 1.1.2017. Viitattu 1.5.2017. <http://www.presidentti.fi/public/default.aspx?nodeid=44810&contentlan=1&culture=fi-FI>
- Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere: Tampere University Press.
- Tuckman, B. 1965. Developmental Sequences in Small Groups. Psychological Bulletin, 63(6), 384–399. Viitattu 1.5.2017. http://web.mit.edu/curhan/www/docs/Articles/15341_Readings/Group_Dynamics/Tuckman_1965_Developmental_sequence_in_small_groups.pdf
- Vesin, Henry 2015. Tarinankerronta johtamisen työkaluna. Opinnäytetyö. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.
- Yhdistyslaki. Viitattu 1.5.2017. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503>
- Yrjänäinen, Sari & Ropo, Eero 2013. Narratiivisesta opetuksesta narratiiviseen oppimiseen. Teoksessa Ropo, Eero & Huttunen, Maiju (toim.). Puheenvuoroja narratiivisuudesta opetuksessa ja oppimisessä. Tampere: Tampere University Press, 17-46.

LIITTEET

LIITE 1: OTE YHDISTYKSEN SÄÄNNÖISTÄ

...2 TARKOITUS JA TOIMINTAMUODOT

Yhdistyksen tarkoituksena on synnyttää, ylläpitää ja kehittää kristilliseltä arvopohjalta nousevaa tanssin ja liikunnan harrastamista. Yhdistyksen tarkoituksena on lisäksi tukea lasten ja nuorten kristillistä kasvatusta.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys järjestää jäsenilleen tanssin- ja liikunnanopetusta, tukee alan tutkimusta ja harrastaa julkaisutoimintaa. Lisäksi yhdistys voi järjestää omakustannushintaan kursseja, seminaareja, tapahtumia ja esityksiä tanssiin ja liikuntaan liittyen sekä muuta vastaavanlaista yhdistyksen tarkoitusta tukevaa toimintaa.

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi järjestää maksullisia liikunta- ja tanssiesityksiä ja -tapahtumia. Yhdistys voi myös vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä omistaa toimintaansa varten tarpeellisen määrän kiinteää omaisuutta.

Yhdistyksen tarkoituksena ei ole taloudellisen voiton hankkiminen.

3 JÄSENET

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä jokainen, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt.

Jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus.

4 JÄSENEEN EROAMINEN JA EROTTAMINEN

Jäsenellä on oikeus erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla erosta yhdistyksen kokouksessa merkittäväksi pöytäkirjaan.

Hallitus voi erottaa jäsenen yhdistyksestä, jos jäsen on jättänyt täyttämättä ne velvollisuudet, joihin hän on yhdistykseen liittymällä sitoutunut tai on menettelylään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä tai ei enää täytä laissa taikka yhdistyksen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

5 LIITTYMIS- JA VUOSIMAKSU

Jäseniltä voidaan peria liittymis- ja jäsenmaksu...

LIITE 2: SYKSYN 2017 TOIMINTA-AJATUS

”Talo täynnä toimivia, leikkiviä ja taiteilevia lapsia ja nuoria.”

1 Tanssikoulutoiminta

Ns. perinteistä tanssikoulutoimintaa eli tanssitunteja, esim. ti-to 15.30-20.30 ja pe 16-19. Painotus lasten ryhmiin: leikkiin, liikuntaan, kasvatukseen ja yhdessä olemiseen. Täsmäryhmät nuorten ja aikuisten laadukasta tanssinopetusta. Mahdollisuuksien mukaan aamu/aamupäivien tunnit lapsille ja/tai vanhuksille.

2 Tanssiteatteritoiminta

Tarkoituksena evankeliumia kertovien esitysten tekeminen yhdessä ja yhteydestä käsin. Harjoitusaika maanantaisin klo 17-20. Lisäksi lauantapäiviä esim. 3-4 viikon välein.

3 Vapaa oleilu/yhteystuokio

Maanantaisin klo 14-17. Kaikille avoin aika varata ja käyttää salia tai muita tiloja harjoitteluun, kokoustamiseen ja yhteisen ajan viettoon.

4 Kurssitoiminta

Esim. 10krt, missä vaiheessa vuotta tahansa. Viikonloppuisin. Paritanssi, hep-realainen ylistystanssi, alkeiden alkeet jne.

5 Hallitustoiminta

Hallitus-plus

Työtehtävät ja työnjako

LIITE 3: KUTSU KEVÄTPÄÄTTÄJÄISIIN

Tervetuloa Tanssikoulu Elämän kevätpäätäjäisiin!

La 20.5.2017 klo 12-15 tanssikoululla pidetään Tanssikoulu Elämän kevätpäätäjäiset, jonka yhteydessä pidetään yhdistyksen ylimääräinen kokous. Päivän tarkoituksena on juhlistaa yhdessä kulunutta lukuvuotta yhdessäolon, yhteisen tekemisen ja kahvituksen merkeissä. Mukaan ovat tervetulleita kaikki harrastajat, vanhemmat ja perheet, opettajat ja muut toiminnasta kiinnostuneet :)

Päivän aikana pidetään Siirtolan kristillinen tanssiyhdistys ry:n yhdistyksen ylimääräinen kokous, jossa kerrotaan tulevan syksyn muutoksista ja päätetään mm. mahdollisesta uudesta hallituksen jäsenestä. Kevätkauden aikana hallitus on kirkastanut yhdistyksen näkyä ja perustehtävää opinnäytetyöprosessin myötä. Yhdistyksen kokouksen esityslista on tämän sähköpostin liitteenä.

Ohjelma:

12.00 Kahvit

12.30 Ohjelmaa

13.00 Yhdistyksen ylimääräinen kokous

14.30 Virallinen osuus päättyy

Pyydämme, että ilmoittaisitte tulostanne tarjoiluja varten su 14.5. mennessä Kasper Puheenjohtajalle.

Ystävällisin terveisin,

Hallitus

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:

Kasper Puheenjohtaja (040 123 4567)

Opinnäytetyöntekijä (050 7654 321)

LIITE 4: YHDISTYKSEN KOKOUKSEN ESITYSLISTA

Siirtolan kristillisen tanssiyhdistys ry:n yhdistyksen ylimääräinen kokous

ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtajan, sihteerin, pöytäkirjantarkastajien (2) ja tarvittaessa ääntenlaskijoiden (2) valitseminen
3. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
4. Kokouksen esityslistan hyväksyminen
5. Tiedotus kehittämistyön prosessista
6. Syksyn 2017 toiminta-ajatus
7. Uuden hallituksen jäsenen mahdollinen valitseminen
8. Yhdistyksen jäsenrekisteri-asian toteaminen
9. Kauden 2017-2018 palkkojen päättäminen
 - a. Tanssinopettajien palkat
 - b. Tanssikoulun johtajan palkka
10. Kokouksen päättäminen